

Mål och Budget 2023-2025

Vetlanda

Budget 2023-2025 version 1.1

Delgivning i kommunfullmäktige
§ 29 den 22 februari 2023

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Fullmäktiges mål	2
Rambeslut, Budget 2023 & Plan 2024-2025 (tkr)	7
Resultatbudget 2023-2025 (tkr)	8
Förändring av budgetramar 2023 (tkr)	9
Finansieringsbudget 2023-2025 (tkr).....	10
Investeringsplan 2023, plan 2024-2026 (tkr)	11
Kommunfullmäktige.....	12
Kommunrevision	13
Valnämnd	14
Högländets Överförmyndarverksamhet.....	15
Kommunstyrelse	17
Avgift kommunalförbund och övriga gemensamma verksamheter	23
Kultur- och fritidsnämnd	24
Teknisk nämnd.....	27
Barn- och utbildningsnämnd	29
Vård- och omsorgsnämnd.....	32
Socialnämnd	36
Miljö- och byggnämnd.....	40
Finansförvaltning	43

Inledning

Vad komma skall 2023?

Sällan har så mycket varit så osäkert som när vi nu går in i ett nytt år.

Vi har i omvärlden många olika saker och faktorer som påverkar oss alla; invånare, kommuner och vårt land som helhet. Det har inte gått många förbi att elpriser, inflation, räntekostnader, ett fullskaligt krig i Ukraina och på grund av dessa kraftigt ökade kostnader påverkar oss alla. Vi tänker också på alla som påverkas av ett krig ingen vill ha och som få av oss trodde skulle kunna hända 2022 i den moderna tid vi lever i. Det gäller att vi alla krokas arm och gemensamt arbetar hårt för varandra och för att vi skall komma ur en tuff tid på absolut bästa sätt.

Men allt är inte bara tuffa tider och tråkiga nyheter, mycket är bra och det skall så fortsatt vara:

- Vi ser goda resultat från vår fantastiska gymnasieskola
- Vi ser att Vetlanda Kommun och dess privata företag är en stark och attraktiv arbetsgivare
- Vi ser att människor som kan arbeta – arbetar och vi kommer att fortsätta arbetet med att få ännu fler människor i arbete.
- Vi ser att ekonomin är betydligt tuffare än tidigare, men har ändå goda förutsättningar tack vara alla våra invånare i den kommun vi håller så högt.

Det är också mycket på gång i vår kommun. Vi planerar för och kommer att bygga ett nytt LSS-boende, vi kommer att fortsätta titta på hur vi på bästa sätt kan bygga hi:tech och tillgodose en större del av det behov som vårt näringsliv har av att hitta knivskarp kompetens. Vi ser till att våra ungdomar och samsällskapsmedlemmar åter kan använda Myresjö badhus i sin undervisning respektive föreningsverksamhet till dess vi har hunnit ta ett större tag kring frågan om ett eventuellt nytt badhus. Vi bygger ett välkommande och bemannat stadshus samt genomför många andra satsningar på skola, vård- och omsorg och vidare över alla nämnder insatser för att nå det som är vårt absoluta mål:

Att göra ett bra Vetlanda – Ännu bättre!

Vår budget är det viktigaste styrdokument vi har. Den skall övergripande fördela de resurser vi har till de ställen som bäst behöver dem. Det är inget enkelt arbete, men det är ett arbete vi finner både intressant och oerhört viktigt. Allt vi gör är en prioritering. En prioritering där resurser åt ett håll innebär mindre resurser någon annanstans. Således blir det ett pussel. När man lagt en pusselbit har man lättare att veta vart nästa skall placeras. Så är det också i budgeten, det gäller att hitta de pusselbitar som genom att tillföra resurser på ett ställe även berör och gör ett annat ställe bättre. Ett sådant väldigt tydligt exempel är skolan. En god skolgång borgar för en större möjlighet att komma i arbete vilket i sin tur leder till egen försörjning och kan också ha en positiv inverkan då man inte har samma behov av exempelvis insatser från Socialnämnden. Ett annat exempel är vårt föreningsliv som utbildar, skapar en gemenskap och utbildar våra invånare i att träffa andra individer, bemöta varandra med respekt och acceptera varandras lik- och olikheter vilket också ökar välmående och skapar en fritidssysselsättning. Det finns 1000-tals andra exempel men då tror jag att den som läser detta snabbt tappar intresset om alla dessa skall presenteras så jag nöjer mig med dessa två.

Således närmar jag mig slutklämmen. Denna budget är vårt pussel. Det pussel vi lagt med ambition och mål att varje bit på ett så bra sätt som det bara går skall göra att det färdiga pusslet, ett pussel som föreställer Vetlanda kommun, är komplett och har lagts på ett sätt där varje resurs eller krona ligger på det ställe där det gör mest nytta för så många invånare som möjligt till en så effektiv peng det bara går.

Framrutan är större än backspegeln och det är den vi nu tittar i!

Kommunstyrelsens ordförande

Robin Wallén Nilsson

Fullmäktiges mål

Uppdrag

Kommunfullmäktige har som kommunens högsta beslutsorgan uppdraget att tillsätta kommunens politiska organisation och sätta ramarna för

Vision 2050

Vi växer tillsammans i en kommun som är attraktiv, hållbar och nytänkande. Till ett lättbott och vänligt Vetlanda söker sig företag och människor som

Riktning 2030

Vi fokuserar på tre prioriterade riktningar som tar sikte på år 2030 för att översätta visionen och värdegrunden i handling.

För att Vetlanda kommun ska kunna fullfölja uppdraget och leva upp till visionen finns 4 mål formulerade för mandatperioden 2020-2023. Målen är indelade i tre riktningar.

kommunens verksamhet i form av skattesats, avgifter, budget samt mål och riktlinjer.

utvecklas, trivs och stannar. Vi är ett Vetlanda där alla får vara med och där nya idéer utvecklas tillsammans med medborgare, näringsliv och föreningar.

Fullmäktigemål ska sedan i sin tur tas om hand i nämnderna och slutligen sätta spår i det verksamhetsnära förbättringsarbetet längst ut i organisationen där medarbetaren/politikern möter kunden/den enskilde/brukaren/barnen/elever/medborgare.

Värdegrund

Vår värdegrund ska fungera som en kompass för hur vi ska utföra vårt arbete. Den är gemensam för alla verksamheter och bidrar till att stärka koncernen Vetlanda kommun. Den är hållbar över tid och är utgångspunkten för de tjänster och den service vi erbjuder medborgarna.

De fyra kärnvärdena i värdegrunden är:

- Glädje
- Mod
- Respekt
- Tillsammans

Omvärldsanalys

Kommunen tar varje år fram en omvärldsanalys. Analysens betydelse för respektive verksamheten kommenteras under nämndernas avsnitt. Här följer ett sammandrag av den mer omfattande "Omvärldsanalys 2022" som går att hitta på kommunens hemsida. Först de megatrender som identifierats följt av utmaningar för kommunen.

Fem megatrender

Globalisering

Människor, regioner och företag blir alltmer beroende av varandra genom internationellt samarbete, handel och resande. Flödet av tankar, idéer, varor, kapital och människor mellan världens länder ökar. Globaliseringen medför en kraftigt ökad konkurrensutsättning för kommunens företag och ställer ökade krav på att hänga med i utvecklingen. De globala kontaktytorna växer och världen krymper. En händelse långt borta får återverknings i Sverige.

Den demografiska trenden förväntas sätta allt större press på välfärdssystem och samhällsekonomi under kommande år. Invandringen kan påverka åldersbalansen på ett positivt sätt. Globaliseringen leder också till ökat utbyte mellan människor, något som påverkar kulturfenomen, attityder och livsåskådningar. Kritiska röster mot globaliseringen och dess effekter handlar om att makten har förflyttats från stater till marknaden och att utvecklingen skapar orättvisa konkurrensvillkor och handelsförbindelser. En ökande nationalism har vuxit fram och spänning mellan aspirerande "supermakter" kan leda till en minskad globalisering i framtiden.

Hållbarhet

Den ekologiska hållbarheten är fundamental för vår fortlevnad och innebär att vi inte förbrukar vår planets resurser mer eller snabbare än att planeten kan återhämta sig i samma takt. Hit räknas också människors hälsa. Social hållbarhet handlar till stor del om välbefinnande, rättvisa, makt över sitt eget liv, rättigheter och individens behov. Ekonomisk hållbarhet fokuserar på hur vi använder våra pengar och andra resurser för att stödja de två andra dimensionerna men också hur de dessa dimensioner kan stödja den ekonomiska hållbarheten. Man kan inte bryta ut en del utan att det påverkar eller påverkas av de två andra dimensionerna.

Vi står inför klimatförändringar som påverkar oss vare sig de sker här eller någon annanstans. Vi kommer att behöva anpassa oss till förändrade förutsättningar oavsett om vi gör det nu eller senare. Det kommer inte att bli billigare att vänta med åtgärder vare sig det

handlar om förebyggande insatser inom ekologisk hållbarhet eller inom social hållbarhet.

I ett socialt hållbart samhälle känner sig människor inkluderade och delaktiga, vilket är en förutsättning för att känna tilltro till demokratiska processer och en tillit till beslutsfattare. Tyvärr ser vi en minskad tillit i samhället och främst bland yngre. Alla former av upplevt utanförskap måste hanteras för att säkerställa den demokratiska utvecklingen.

Digitalisering och teknisk utveckling

Digitalisering, artificiell intelligens (AI) och utveckling av ny teknik är en övergripande förändringskraft som påverkar hela vårt samhälle. Idag har nästan alla medborgare tillgång till digitala plattformar i någon form och 98 procent av hushållen har tillgång till internet och 95 procent av befolkningen använder internet (Svenskarna och internet 2019). En utmaning är att se till att samtliga invånare får tillgång till internet med rätt kapacitet. Den digitala transformationen innebär även en risk för digitalt utanförskap.

Den digitala samhällsutvecklingen ställer nya krav på stat, myndigheter, kommuner och företag att stärka sin innovativa förmåga

Arbetsmarknaden står inför stora förändringar i takt med att automatisering och robotisering blir allt vanligare. Industrin har under decennier ökat produktiviteten med hjälp av automatisering, och nu ses en ökning även inom tjänstesektorn. Denna förändring innebär en efterfrågan efter specialkompetens och många yrken förändras i grunden.

Urbanisering

Allt fler bor i de växande storstadsregionernas pendlingsorter, vilka har en betydande befolknings-tillväxt. Den omgivande landsbygden är tämligen tätbefolkad särskilt i de delar som ligger nära en knutpunkt eller station. Glesbygden och mindre orter utanför pendlingsstråken har länge haft negativ befolkningsutveckling. Urbaniseringen medför att denna utveckling fortsätter.

Urbaniseringen medför en utmaning för glesbygden och de mindre orterna att klara av framtidens behov av kompetensförsörjning.

Under pandemin sågs ett annat flyttmönster än den tidigare förhärskande inflyttningen till städerna. Swedbank har tillsammans med sparbankerna analyserat hur coronapandemin och det allt vanligare distansarbetet kan komma att påverka vårt boende framöver.

Värderingsförändring

Sverige utmärker sig i internationell jämförelse med att ha världens mest avvikande värderingar: enligt WVS, World Values Survey, har svenskarna de starkaste individorienterade värderingarna, med den mest positiva synen på sådant som valfrihet och jämställdhet i världen.

Människors värderingar påverkas således av faktorer som ekonomisk trygghet, utbildningsnivå och tillgången till sociala nätverk. Allt större skillnader i invånarnas värderingar påverkar tilliten i samhället. Till viss del handlar det om att de med goda inkomster och förmögenhet har dragit ifrån. Men det handlar också om en ökad geografisk uppdelning av var människor från olika sociala grupper bor och rör sig i vardagen. Detta kan leda till en känsla av ökad otrygghet, minskad samhörighet och minskad social rörlighet. Skillnaderna försvårar möjligheterna för en socialt hållbar utveckling.

Kommunens utmaningar

Färre ska försörja fler

Befolkningen beräknas öka med omkring 1 miljon personer i Sverige mellan år 2019 och år 2035. Den snabbaste tillväxten väntas ske bland de äldsta. Befolkningstillväxten i de mest yrkesverksamma åldrarna 19 - 64 år beräknas samtidigt vara lägre. En tydlig trend är att vi i kommunen också får en högre försörjningskvot, vilket innebär att gruppen som inte är i arbetsför ålder blir större relativt i jämförelse till dem som är i arbetsför ålder. Därför blir det mycket viktigt att människor som är i arbetsför ålder också kommer i arbete.

Kommunen står därför inför stora utmaningar inom kompetensförsörjningen som riskerar att begränsa kommunens utvecklingsmöjligheter. Behovet av en höjd utbildningsnivå är påtaglig och en av de största utmaningarna som kommunen har framför sig. Tillgång till relevant kompetens är en förutsättning för fortsatt utveckling av näringsliv och offentlig verksamhet i kommunen.

Inkludering

Det har skett en ökande polarisering i samhället utifrån flera dimensioner; ekonomiskt, socialt och åsiktsmässigt. Skillnaderna vad gäller till exempel arbetslöshet, skolresultat, hälsa, valdeltagande och upplevd trygghet är stora såväl inom som mellan kommuner och regioner.

Tillitens betydelse för samhällsutvecklingen uppmärksammas i allt högre utsträckning. För den sociala dimensionen i hållbar utveckling, för en ökad tillit i styrning av den offentliga sektorn, för förmågan att samverka över organisations- och avdelningsgränser

och för att skapa överbyggande möten mellan människor. Men vi behöver lära oss mer om hur tillit byggs upp och vad som riskerar att radera den.

Folkhälsa – psykisk hälsa – ensamhet

Psykisk hälsa är ett paraplybegrepp som omfattar psykiskt välbefinnande, psykiska besvär och psykiatriska tillstånd.

Var tredje kvinna och var femte man i Sverige över 77 år uppger besvär av ångest. Även depressiva besvär är så vanligt bland äldre personer att det kan beskrivas som ett folkhälsoproblem. Studier har visat att var femte individ någon gång under livet kommer att drabbas av ångestsjukdom, och att var fjärde man och var tredje kvinna någon gång kommer drabbas av depression. Psykisk ohälsa är också den vanligaste orsaken till sjukskrivning, hela 46 procent av alla pågående sjukskrivningar är på grund av psykisk ohälsa.

Vetlanda kommun arbetar förebyggande med att utbilda all personal inom kommunens organisation i MHFA (Mental Health First Aid) som bland annat lär ut att upptäcka, kontakta och stödja individer som behöver extra omtanke.

Ökade förväntningar på välfärdstjänster

Förväntningarna på välfärdstjänsterna ökar när människors ekonomi förbättras och när informationen, kunskapen och tillgängligheten ökar. Ny teknik har skapat nya arenor vilket ytterligare skruvar upp förväntningarna på tillgänglighet och snabbhet.

Trots att många reformer har genomförts som i flera avseenden förbättrat välfärden påverkas bilden av välfärden mest av det som fungerar mindre bra. Genom det missnöje som skapas ökar också förväntningarna på nya reformer och lösningar.

Det finns alltid ett samhällsproblem som måste åtgärdas, en orättvisa som måste överbyggas och service som kan bli bättre. Parallellt med stigande förväntningar på välfärden ser vi att det finns de som inte ställer några krav alls och har låga förväntningar på kommuner och Regioner. Risken att den som ropar högst också får mest, är högst reell.

Ökad konkurrens om kompetens och medarbetare

En konsekvens av urbaniseringen är att högskoleutbildad personal väljer att bo i större städer. Det är en utmaning för Vetlanda och andra likande kommuner.

Vetlanda kommun har en hög andel sysselsatta i relation till övriga riket. Främst handlar det om sysselsättning inom tillverkningsindustrin. I allt högre takt i

och med teknikens och digitaliseringens framväxt ställs högre krav på effektivisering, kvalificerad kompetens och innovation. En högre efterfrågan på högutbildad arbetskraft blir en given följd av den här utvecklingen och företagen vittnar redan om den stora utmaningen i att hitta rätt kompetens.

Attraktivitetsskapande faktorer som en god och modern arbetsmiljö, jämlikhet, jämställdhet, inkludering, inflytande och delaktighet samt tillitsbaserad styrning behöver utvecklas och i framtiden utgöra en del av Vetlanda kommuns varumärke.

Välfärdsbrottslighet

Administrativa processer har styrts av mål som rätts-säkerhet, opartiskhet, transparens och likabehandling. Omfattande fall av korruption, fusk och oegentligheter har dock uppdagats under de senaste åren och pekar på förändringar i omvärlden och i den offentliga sektorn.

Stora brottshärvor som också kopplas till exempelvis hemtjänst och personlig assistans har ställt krav på både resurser och kompetens i den kommunala organisationen och hos rättsväsendet. Flera av dessa fall utgör inte enskilda företeelser eller misstag utan är en del av en organiserad kriminalitet som genom avancerade brottsupplägg kommer åt pengar från välfärdssystemen.

Statliga myndigheter, kommuner och regioner har på senare tid ökat sina kunskaper om och åtgärder för att motverka och avslöja olika former av välfärdsbrottslighet.

Minskat lokalt handlingsutrymme

Den statliga styrningen är omfattande och fragmentiserad, vilket försvårar för kommuner och regioner att göra prioriteringar utifrån ett

Mål 2022-2025

För att Vetlanda kommun ska kunna fullfölja uppdraget och leva upp till visionen finns 4 mål formulerade för mandatperioden 2020-2023. Målen är indelade i tre riktningar.

Fullmäktigemål ska sedan i sin tur tas om hand i nämnderna och slutligen sätta spår i det verksamhets-nära förbättringsarbetet längst ut i organisationen där medarbetaren/politikern möter kunden/den enskilde/brukaren/barnen/elever/ medborgare.

Riktning 2030 - Den attraktiva kommunen

Vi skapar en attraktiv kommun och plats dit människor och företag söker sig, utvecklas, trivs och stannar. Vetlanda upplevs som lättbott och vänligt.

helhetsperspektiv. Medborgarna vill att välfärden både ska vara likvärdig och rättvis över hela landet och att den samtidigt ska kunna påverkas lokalt. Lokala lösningar utifrån en helhetssyn blir svårare att utforma när individuella rättigheter detaljstyrs av nationell lagstiftning.

Trots en ökad samsyn om problemen med den statliga detaljstyrningen konstateras det i Statskontorets rapport från 2020 att den fortsätter att öka. Antalet riktade statsbidrag ökade från 165 år 2019 till 183 under 2020. Under året tillkom dessutom en indirekt styrning genom närmare 180 nya regeringsuppdrag som påverkar kommuner och regioner, vilket är cirka 60 procent fler uppdrag än för 2019.

Samhällets sårbarhet

Världen är idag mer uppkopplad och ihopkopplad än någonsin tidigare. Digitalisering och teknikberoende skapar många fördelar, men innebär också en ökad sårbarhet. Klimatförändringar, terrorism, pandemier och ett försämrat säkerhetspolitiskt läge är andra skeenden som bidrar till att medvetenheten om samhällets sårbarhet ökat och därmed även insikten om att vi måste rusta oss bättre för framtida kriser och krig.

Pågående klimatförändringar kräver ett förebyggande arbete hos både kommuner och regioner. Ett annat område som fått högre prioritet är Sveriges förmåga att hantera kriser genom ett starkare civilt försvar.

Hälso- och sjukvård, livsmedel och dricksvatten-försörjning, transporter samt energiförsörjning är några av de utpekade områden som har direkt bäring på kommuners och regioners uppgifter.

Flera regioner gör bedömningen att frågor om IT-säkerhet kommer att växa i omfattning de närmaste åren.

Vetlanda är attraktivt med:

- En kommunal service som ser och möter behov och skapar möjligheter.
- Skola, förskola och möjligheter till högre utbildning.
- Boendeformer och miljöer för olika önskemål och behov.
- Ett välmående och växande näringsliv.
- Ett aktivt föreningsliv med stort ideellt engagemang.
- En levande landsbygd och stadsmiljö.
- Välfungerande kommunikationer och infrastruktur.
- Nöjda och vänliga invånare och medarbetare.
- Ett rikt kulturliv och aktiv besöksnäring.
- Kommunen som en attraktiv arbetsgivare.

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Målet är att vi ska ha en attraktiv kommun och plats dit människor och företag söker sig, utvecklas, trivs och stannar. Vetlanda ska även upplevs som lättbott och vänligt.

Vetlanda kommun ska skapa attraktiva boenden med en utbyggd infrastruktur i hela kommunen.

Målet följs upp genom att mäta följande:

- Fler bostäder
- Bättre infrastruktur i hela kommunen
- Fler nöjda medborgare och företagare

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

I Vetlanda kommun ska alla verksamheter sträva efter att leverera tjänster och service på allra högsta nivå. En kommunal service som ser och möter behov och skapar möjligheter.

En uppföljning görs genom att mäta kvaliteten inom följande områden:

- Bättre omsorgsverksamhet
- Bättre skola/utbildning
- Bättre tjänster inom kommunens kultur- och fritidssektor
- Bättre tjänster inom övriga verksamheter i kommunens organisation

Riktning 2030 - Den hållbart växande kommunen

Vi skapar en hållbar kommun och plats som är hållbar över tid, som ger trygghet och framtidstro.

Vetlanda är hållbart växande med

Ett ekonomiskt hållbart växande näringsliv och en långsiktigt god kommunal ekonomi i balans.

Ett socialt hållbart Vetlanda är inkluderande och tryggt och där olikheter välkomnas, invånare inkluderas och med god tillgänglighet och där jämlikhet och hälsa är i fokus. Vetlanda kommun erbjuder en bra arbetsmiljö.

Ett ekologiskt hållbart Vetlanda där klimatavtryck är i fokus, energiförbrukning och utsläpp minskar och där den biologiska mångfalden bevaras och det finns tillgång till upplevelserik natur. Vetlanda kommuns verksamheter är klimatsäkrade.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

I Vetlanda kommun arbetar vi medvetet med hållbarhet.

Social hållbarhet:

- Fler i utbildning och färre i utsatta hushåll.
- Integration med en inkludering där alla får plats och ges möjlighet att komma till sin rätt.
- Ökad trygghet.
- Ökad psykisk hälsa och god arbetsmiljö.

Ekonomisk hållbarhet:

- Resurshushållning med en god kommunal ekonomi i balans.

Ekologisk hållbarhet:

- Bevara biologisk mångfald och tillgång till upplevelserik miljö.
- Ökad klimatanpassning och minskad klimatpåverkan.
- I Vetlanda kommun arbetar vi medvetet med hållbarhet.

Social hållbarhet följs upp genom att mäta:

- Fler i utbildning och färre i utsatta hushåll
- Integration med en inkludering där alla får plats och ges möjlighet att komma till sin rätt.
- Ökad trygghet
- Ökad psykisk hälsa och god arbetsmiljö

Ekonomisk hållbarhet följs upp genom att mäta

- Resurshushållning med en god kommunal ekonomi i balans

Ekologisk hållbarhet följs upp genom att mäta

- Bevara biologisk mångfald och tillgång till upplevelserik miljö.
- Ökad klimatanpassning och minskad klimatpåverkan.

Riktning 2030 - Den nytänkande kommunen

Vi skapar ett Vetlanda som är nytänkande.

Vetlanda är nytänkande med:

- Ett innovativt företagsklimat och ett entreprenöriellt tänkande bland de unga.
- En höjd utbildningsnivå och ett livslångt lärande.
- Utveckling av idéer i samverkan mellan invånare, Vetlanda kommun, förenings- och näringsliv.

Vetlanda kommuns verksamheter premierar nytänkande som bidrar till ökad ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Organisationskulturen kännetecknas av öppenhet för det nya, mod att testa nytt, ständiga förbättringar och verksamhetsutveckling med digitalisering som möjliggörare.

Rambeslut, Budget 2023 & Plan 2024-2025 (tkr)

Förvaltning	2023	2024	2025
Kommunfullmäktige	1 508	1 508	1 508
Kommunfullmäktige utvecklingsreserv	5 164	0	0
Kommunrevisionen	1 240	1 240	1 240
Valnämnden	0	400	0
Överförmyndaren	3 594	3 690	3 789
Kommunstyrelsen	153 998	148 895	172 713
<i>varav utvecklingsreserv hanteras av KS</i>	<i>7 600</i>	<i>497</i>	<i>24 315</i>
Höglandets Räddningstjänstförbund	37 461	37 461	37 461
Höglandsförbundet	4 720	4 720	4 720
Kultur- och fritidsnämnden	37 586	37 586	37 586
Tekniska nämnden	146 579	146 579	146 579
Barn- och utbildningsnämnden	657 543	660 543	666 543
Vård- och omsorgsnämnden	557 778	564 778	574 778
Socialnämnden	126 246	127 246	127 246
Miljö- och byggnämnden	5 976	5 976	5 976
Summa	1 739 393	1 740 622	1 780 139
Löneökningar, centralt utrymme	38 507	98 857	151 920
Kostnadsökningar		3 720	7 440
Summa ram	1 777 900	1 843 199	1 939 499

Resultatbudget 2023-2025 (tkr)

	2023	2024	2025
NETTOKOSTNADER	-1 794 500	-1 862 139	-1 958 699
- kapitaltjänst	16 600	18 800	19 200
VERKSAMHETENS EXTERNA NETTOKOSTNADER	-1 777 900	-1 843 339	-1 939 499
Pensioner löpande	-38 300	-39 100	-38 800
Pensioner individuell del	-83 700	-84 200	-86 500
Finansiell kostnad pensioner	-900	-700	-300
Försäkring kompletterande ålderspension m.m.	-55 400	-58 400	-14 300
Finansiering pensioner/försäkringar, från förvaltningarna	118 100	121 700	125 300
Summa pensioner	-60 200	-60 700	-14 600
Finansiella kostnader	-15 800	-17 700	-18 700
Uttag överskottsfond, pensioner Skandia	9 000		
Finansiella intäkter	11 700	11 700	11 700
Finansnetto	4 900	-6 000	-7 000
Avskrivningar	-82 700	-86 800	-90 500
Skatter och statsbidrag			
Skatteintäkter	1 395 100	1 458 300	1 518 600
Kommunal fastighetsavgift	66 700	66 700	66 700
Inkomstutjämning	375 900	388 700	395 800
Kostnadsutjämning	48 500	48 700	48 700
Regleringsbidrag	53 300	52 500	43 000
Strukturbidrag	0	0	0
LSS Utjämningsystem	8 800	8 800	8 800
Summa skatter och bidrag	1 948 300	2 023 700	2 081 600
FINANSFÖRVALTNINGEN TOTALT	1 810 300	1 870 200	1 969 500
ÅRETS RESULTAT	32 400	29 000	32 000

Förändring av budgetramar 2023 (tkr)

	Extern ram från KF:s beslut i juni	Löneöversyn 2022 som påverkar 2023	Justeringar: Höjt PO Julgåva, m.m. Ny majoritet	Extern ram 2023 efter justeringar	Kapital- kostnader (avskr+ ränta)	Intern ram 2023 (ram inkl kapital- kostnader och interna poster)
Kommunfullmäktige	1 508		0	1 508		1 508
Utvecklingsreserv KF			5 164	5 164		5 164
Kommunrevisionen	1 240		0	1 240		1 240
Valnämnden			0	0		0
Överförmyndaren	3 594		0	3 594		3 594
Kommunkansliet	19 602	42	-2 717	16 927	534	17 461
Utvecklingsreserv KS	6 357		1 243	7 600		7 600
Ekonomikontoret	18 601	75	102	18 778	217	18 995
HR-kontoret	21 024	123	854	22 001	546	22 547
Centralt löneutrymme 2022	3 930	-990	-2 940	0		0
Måltidsservice	64 433	324	2 506	67 263	1 162	68 425
Kommunikationsavdelningen	14 714	59	-2 194	12 579	629	13 208
Utvecklingsavdelningen	7 232	18	1 600	8 850		8 850
			0			
Högländets Räddningstjänstförbund	37 461		0	37 461		37 461
Höglandsförbundet	3 970		750	4 720		4 720
Kultur- och fritidsnämnden	36 965	141	481	37 587	1 242	38 829
Tekniska nämnden	146 651	519	-591	146 579	5 186	151 765
Barn- och utbildningsnämnden	639 965	3 794	13 784	657 543	7 523	665 066
Vård- och omsorgsnämnden	546 307	3 965	7 505	557 777	1 884	559 661
Socialnämnden	123 713	325	2 208	126 246	588	126 834
Miljö- och byggnämnden	4 901	84	991	5 976	22	5 998
Centralt löneutrymme 2023	46 832	-8 479	154	38 507		38 507
			0			
Totalt	1 749 000	0	28 900	1 777 900	19 533	1 797 433

Löneöversyn 2022 som påverkar 2023

Fördelning av medel från centrala löneutrymme ut till förvaltningarna efter att 2022 års löneöversyn blivit klar. Alla utom vårdförbundet klara till avtalets ingång 1 april, Vårdförbundet utbetalades retroaktivt i juni från 1 april.

Kompensation för höjt OB-tillägg inom Kommunals avtalsområde tas av 2022 års löneöversynsbudget.

Justering Höjt PO

PO-pålägg höjs med anledning av nytt pensionsavtal från 40,2 % till 42,5%.

Justering Julgåva m.m.

Värdet på julgåva höjs med 50 kronor per person. Överföring av medel från Måltidsservice till Barn- och utbildningsnämnden för vaktmästartjänst, 250 tkr. Överföring av medel från Tekniska nämnden till Socialnämnden avseende hantering av hyror, 50 tkr.

Justering Ny majoritet

Justeringar utifrån budgetförslag VF+SD+M samt justeringar inom Kommunledningsförvaltningen.

Finansieringsbudget 2023-2025 (tkr)

	2023	2024	2025
Tillförda medel			
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto + avskrivningar	115 100	115 800	122 500
Slutavräkning kommunalskatt *)	36 900	15 400	
Exploateringsförsäljning	5 000	5 000	5 000
Nyupplåning			
Summa	157 000	136 200	127 500
Använda medel			
Nettoinvesteringar	156 255	135 035	125 820
Amortering	745	1 165	1 680
Summa	157 000	136 200	127 500

*) Slutavräkning kommunalskatt avser inkomståret två år före aktuellt budgetår

Tillförda och använda medel

Finansieringsbudgeten visar på en översiktlig nivå hur de kommunala investeringarna finansieras. Från verksamheten tillförs medel från resultat och avskrivningar. Till detta lägger man sedan effekten av slutavräkningen på tidigare års skatteintäkter. Mot detta ställs sedan de investeringar som planeras. Nettot mellan posterna resulterar antingen i ett upplåningsbehov eller en möjlighet att amortera befintliga lån.

I den antagna budgeten föreligger inget upplåningsbehov för de investeringar som ligger i med investeringsbudgeten. Beslut om ombudget/ianspråktagande av förskott kan påverka situationen på samma sätt som andra förändringar i betalflöden, exempelvis inom pensionsområdet.

Investeringsplan 2023, plan 2024-2026 (tkr)

	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Totalt 2023-2027
Kommunkansliet	600	500	500	500	500	2 600
Ekonomikontoret	50	50	50	50	50	250
HR-kontoret	200					200
Överförmyndarenheten						
Kommunikationsavdelning	750		100			850
Måltidsservice	1 545	505	65	65	65	2 245
Kommunstyrelsen	3 145	1 055	715	615	615	6 145
Inventarier, bilar och maskiner	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	25 000
Mindre investeringar fastighet, verksamhetsanpassningar	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	75 000
Kultur- och fritidsfastigheter	11 400	10 270	4 200	70	10 070	36 010
Skolfastigheter	68 600	55 700	59 500	65 200	71 500	320 500
Förvaltningsfastigheter	1 500	0	0	0	0	1 500
Vård- och omsorgsfastigheter	300	0	0	0	0	300
Gator, parker och torg	12 500	12 500	14 500	14 500	14 500	68 500
Exploatering	18 000	21 500	18 500	18 500	18 500	95 000
Tekniska nämnden	132 300	119 970	116 700	118 270	134 570	621 810
Kultur- och fritidsnämnden	8 785	1 045	625	715	690	11 860
Barn- och utbildningsnämnden	6 000	10 700	6 500	6 000	7 168	36 368
Vård- och omsorgsnämnden	4 625	2 065	1 080	2 580	1 680	12 030
Socialnämnden	1 350	150	150	150	150	1 950
Miljö- och byggnämnden	50	50	50	50	50	250
Summa	156 255	135 035	125 820	128 380	144 923	690 413

Här visas investeringsanslagen på en övergripande nivå för de olika kontoren under Kommunstyrelsen samt nämndvis för övriga nämnder utom Tekniska nämnden. För Tekniska nämnden anges anslagen för de olika verksamhetsområdena, inklusive Exploateringsverksamhet.

Kommunfullmäktige

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Fullmäktige	843	817	767	767	767
Partistöd	673	682	741	741	741
KF Utvecklingsreserv	0	0	5 164	0	0
Ram inklusive kapitalkostnader	1 516	1 499	6 672	1 508	1 508
Kapitalkostnader					
Extern ram	1 516	1 499	6 672	1 508	1 508

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige i Vetlanda består av 45 ledamöter. Kommunfullmäktige beslutar om befogenheter för respektive nämnd, styrdokument, budget, bokslut mm. Kommunfullmäktige sammanträder vanligtvis en gång per månad. Förutom val skall alla ärenden som beslutas i kommunfullmäktige beredas av kommunstyrelsen. När ett beslut direkt berör en facknämnd skall beslutet beredas av berörd nämnd.

Kommunfullmäktiges sammanträden sänds på kommunens hemsida, där finns också möjlighet för den som vill att titta i efterhand.

Kommunfullmäktiges presidium har ett par gånger per år möten med partiernas gruppledare för att diskutera hur sammanträdena kan utvecklas så att alla som vill på bästa sätt kommer till tals och ges bra förutsättningar att delta i debatt och beslut.

Val till nämnder, bolag och samverkansorgan väljs av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige väljer också ledamöter i kommundelsråden. Kommundelsråden bevakar aktuella frågor för aktuell kommunal och fungerar som remissorgan för exempelvis översiktsplan och andra politiska processer som direkt berör kommundelen.

Partistöd är ett bidrag till de partier som har ledamöter i kommunfullmäktige. Storleken på bidraget styrs av antalet mandat i kommunfullmäktige.

Nytt för 2023 är att del av den utvecklingsreserv som finns under kommunstyrelsen har placerats under kommunfullmäktige. Det är en budget som fullmäktige förfogar över och efter beslut kan användas exempelvis för att finansiera specifika insatser.

Kommunrevision

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunrevisionen	1 141	1 163	1 240	1 240	1 240
Ram inklusive kapitalkostnader	1 141	1 163	1 240	1 240	1 240
Kapitalkostnader					
Extern ram	1 141	1 163	1 240	1 240	1 240

Verksamhetsbeskrivning

Fullmäktige prövar årligen ansvarstagandet för de som genomför verksamhet på fullmäktiges uppdrag. Det vill säga styrelser och nämnder, fullmäktige-beredningar och enskilda förtroendevalda. Fullmäktiges instrument för granskning och prövning är de förtroendevalda revisorerna. En skarp granskning och ansvarsprövning bidrar till att stärka förtroende, legitimitet och respekt för den kommunala sektorn.

Revisorerna utför sin granskning i enlighet med god revisions sed. Enligt kommunallagen ska kommunens revisorer årligen granska all verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens, övriga nämnders och fullmäktigeberedningars verksamhetsområden. Varje revisor fullgör sitt uppdrag självständigt. Bland kommunens revisorer utses lekmannarevisorer som ska granska de aktiebolag där kommunen har ett bestämmande ägande. Kommunens revisorer har ett samordningsansvar för lekmannarevisionen i de kommunala bolagen.

Kommunens revisorer genomför sitt uppdrag i enlighet med Kommunallagen, Vetlanda kommuns revisionsreglemente och dokumentet "God revisions sed i kommunal verksamhet". Dokumentet uppdateras inför varje mandatperiod.

Revisorernas årliga planering utgår från en väsentlighets- och riskanalys. Kommunens revisorer arbetar med följande planeringsdokument.

Plan för årliga överläggningar med presidierna i kommunfullmäktige, kommunstyrelse och övriga nämnder.

Revisionsplan med fördjupade revisionsprojekt som huvudsakligen har bestämts med utgångspunkt från genomförd risk- och väsentlighetsanalys.

Revisionsbesök i olika kommunala verksamheter.

Kommunens revisorer granskar även verksamheten med hjälp av protokoll från kommunfullmäktige, kommunstyrelse och övriga nämnder.

Revisorerna och lekmannarevisorererna i de kommunala bolagen har löpande kontakter med bolagens auktoriserade revisorer.

De kommunala revisorererna arbetar kontinuerligt med att utveckla revisionsmetoder. Revisorerna eftersträvar största möjliga öppenhet och tillgänglighet i sin granskning och kommunikation. Det gäller mot såväl fullmäktige som nämnder, medborgare och media. Att kommunicera och skapa bra dialog är basen för ett gott revisionsarbete.

Valnämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Valnämnden	11	400	0	400	0
Ram inklusive kapitalkostnader	11	400	0	400	0
Kapitalkostnader					
Extern ram	11	400	0	400	0

Verksamhetsbeskrivning

Valnämnden ansvarar för genomförande av allmänna val till kommunfullmäktige, regionfullmäktige och riksdagen. Valnämnden organiserar tillsammans med kommunkansliet valen och tillsätter den bemanning

som behövs för att förbereda och genomföra valen. Nämnden ansvarar också för genomförande av val till EU-parlamentet.

Omvärldsanalys

2023 genomförs inte något val. 2024 hålls val till EU parlamentet.

Högländets Överförmyndarverksamhet

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Gemensam Överförmyndarverksamhet	11 905	12 144	12 469	12 803	13 147
varav Aneby	853	868	897	921	946
varav Eksjö	2 226	2 265	2 320	2 382	2 446
varav Nässjö	3 934	4 018	4 135	4 246	4 360
varav Sävsjö	1 462	1 492	1 523	1 564	1 606
varav Vetlanda	3 430	3 501	3 594	3 690	3 789
Ram inklusive kapitalkostnader	11 905	12 144	12 469	12 803	13 147

Verksamhetsbeskrivning

Högländets överförmyndarnämnd är gemensam för Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda kommuner. Nämndens uppdrag bestäms i huvudsak av föräldrabalken, förmyndarskapsförordningen och samarbetskommunernas gemensamma reglemente. Överförmyndarnämnden utövar tillsyn över förmyndare, god man och förvaltare. God man och förvaltare förordnas för de personer (huvudmän) som av olika anledningar inte själva har förmåga att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och/eller sörja för sin person. Överförmyndarnämndens tillsynsuppdrag har till huvudsaklig uppgift att bevaka att huvudmannens intressen tillvaratas på bästa sätt av god man eller förvaltare, och därigenom motverka rättsförlust. Överförmyndarnämndens förvaltning består i dagsläget av 8,0 årsarbetare inklusive överförmyndarchef. De flesta av nämndens beslut fattas av medarbetarna på

förvaltningen enligt delegation. Verksamheten omfattar i huvudsak följande processer:

- Ta emot ansökningar, anmälningar och utreda om behov av god man eller förvaltare föreligger.
- Rekrytera, utreda, förordna och utbilda lämpliga god man eller förvaltare.
- Utöva tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares förvaltning genom granskning av förteckningar, årsräkningar och sluträkningar.
- Besluta om samtycke vid särskilda åtgärder.
- Byte av god man eller förvaltare samt upphörande av förordnande vid behov.

Omvärldsanalys

Den demografiska utvecklingen i samhället i form av ökad livslängd och en allt äldre befolkning ställer högre krav på vårt välfärdssystem. Även den psykiska ohälsan ökar. För överförmyndarverksamheten innebär det att behovet av god man och förvaltare ökar liksom att komplexiteten i uppdragen ökar. Samtidigt kan allt fler ansökningar och anmälningar av god man, relaterade till att socialtjänster minskat beviljandet av sina insatser, identifieras.

Sveriges modell med god man och förvaltare bygger på ett stort ideellt engagemang och en vilja att göra en värdefull insats för att stödja en medmänniska. Trenden i samhället går mot att medborgare har en mindre benägenhet att engagera sig i föreningar och annan

ideell verksamhet. När värderingar i vårt samhälle förändras följer det ofta generationsskiften och vi har en åldrande kår av gode män och förvaltare. Överförmyndarverksamheten har redan idag en utmaning, och kommer att ha en ännu större sådan, när det gäller rekrytering av gode män och förvaltare, vilket medför risk för längre handläggningstider.

Prisbasbeloppet höjts markant inför år 2023, en höjning med 4 200 kronor jämfört med år 2022, vilket resulterar i att verksamhetens kostnad för arvoden kommer att öka rejält. Samtidigt har även milersättningen höjts från 18,50 kr till 25,00 kr, vilket också medför ökade kostnader. En del av detta märks redan under år 2023

men den största kostnadsökningen visar sig under budgetåret 2024.

Sammantaget görs bedömningen att såväl omfattningen av överförmyndarverksamhetens ärendehantering som utgifter relaterade till god man och förvaltare kommer öka.

Mål och strategi

Riktning - Den attraktiva kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Service i toppklass

Nämndens mål

Höglandets överförmyndarnämnds mål - Rättssäker och effektiv granskning

Verksamheten ska granska ställföreträdarnas årsräkningar så att både rättssäkerhet och effektivitet uppnås.

Rättssäker - kontrollera så att ställföreträdaren följer reglerna i föräldrabalken. Huvudmannen ska inte lida rättsförlust pga ställföreträdarskapet.

Effektivt - En väl fungerande granskningsprocess som där effektiva arbetsätt gör att årsräkningarna kan granskas på kortast möjliga tid med bibehållen kvalitet i granskningen.

Höglandets överförmyndarnämnds mål - Kontinuerlig rekrytering av lämpliga ställföreträdare

En strukturerad process för rekrytering och utbildning av nya ställföreträdare.

Riktning - Den nytänkande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Nämndens mål

Höglandets överförmyndarnämnds mål - Utveckling och innovation

Ökad digitalisering av verksamhetens arbetsprocesser.

Kommunstyrelse

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunkansli					
Kommunstyrelsen	3 994	3 503	3 410	3 410	3 410
KS Utvecklingsreserv	0	14 716	7 600	497	24 315
Oförutsett	0	469	650	650	650
Näringsliv	3 115	2 832	2 448	2 448	2 448
Landsbygdsutveckling/Hemsändningsbidrag	0	0	448	448	448
Kansli mm	8 908	9 863	9 989	9 989	9 989
Marksanering	29	0	0	0	0
Eu-projekt	90	250	250	250	250
Bredband + IT	150	215	266	266	266
Post- och reproservice	1 150	6	0	0	0
Stöd till föreningar	1 000	0	0	0	0
Flyktingsamordnare	32	8	0	0	0
Kollektivtrafik	-388	0	0	0	0
hi:tech (Teknikens hus)	15	0	0	0	0
Summa	18 095	31 862	25 061	17 958	41 776
Ekonomikontor					
Ekonomiavdelning	9 855	11 974	12 014	12 014	12 014
Upphandlingsavdelning	3 890	4 749	4 821	4 821	4 821
Försäkringar	1 993	2 110	2 160	2 160	2 160
Summa	15 738	18 833	18 995	18 995	18 995
HR-kontor					
HR-kontoret	7 468	8 412	7 834	7 834	7 834
Löneavdelningen	4 796	5 596	5 460	5 460	5 460
Pensionsadministration	283	475	475	475	475
Kommunövergripande personalåtgärder	1 626	2 770	2 729	2 729	2 729
HR-systemet	1 214	1 985	2 695	2 695	2 695
Facklig verksamhet	722	794	693	693	693
Personalklubb	5	80	80	80	80
Rekryteringsenheten	1 000	3 860	2 546	2 546	2 546
Bemanningsenheten	1	0	0	0	0
Landsbygdsutveckling	288	322	35	35	35
Summa	17 403	24 294	22 547	22 547	22 547
Måltidsservice					
Måltidsservice	60 233	65 734	68 425	68 425	68 425
Summa	60 233	65 734	68 425	68 425	68 425

fortsättning					
Kommunikation					
Kommunikationsenheten	5 843	6 738	7 914	7 914	7 914
Utveckling E-förvaltning	175	285	210	210	210
Konsument- och energirådgivning	26	176	130	130	130
Landsbygdsutveckling	472	350	0	0	0
Lotteritillstånd	-2	2	0	0	0
Post- och reproservice	0	998	1 106	1 106	1 106
Kontaktcenter	5 677	6 686	3 848	3 848	3 848
Summa	12 191	15 235	13 208	13 208	13 208
Utvecklingsavdelningen					
Utvecklingsavdelningen administration	4 888	5 461	6 483	6 483	6 483
Utveckling E-förvaltning	260	175	350	350	350
Landsbygdsutveckling	0	0	1 109	1 109	1 109
Centrala IT-kostnader	337	585	385	385	385
EU-projekt	413	413	413	413	413
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	131	225	110	110	110
Summa	6 029	6 859	8 850	8 850	8 850
Ram kommunledningsförvaltningen	129 689	162 817	157 086	149 983	173 801
Löneöversyn	0	2 939	38 507	98 857	151 920
Ram inklusive kapitalkostnader	129 689	165 756	195 593	248 840	325 721
Kapitalkostnader	-2 065	-3 189	-3 088	-3 088	-3 088
Extern ram	127 624	162 567	192 505	245 752	322 633

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet/Projekt	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Bygdeutveckling	500	500	500	500	500
Utveckling DÄHS	100		100		
Inventarier Kansliet	100				
Utbildningssalar/Sammanträdesrum	50	50	50	50	50
Inventarier Måltidsservice	1 545	505	65	65	65
Nya webbplatser utifrån ny tillgänglighetslagstiftning (gemensamt projekt)	600				
Marknadsföring av vandrings- och cykelleder	50				
Samlokalisering SCC					
Nytt arkiv för digitala personalakter	200				
Summa	3 145	1 055	715	615	615

Verksamhetsbeskrivning

Kontoren inom kommunledningsförvaltningen är en serviceorganisation till övriga kommunala verksamheter avseende kommunikation, kontaktcenter, personal, bemanning, rekrytering, ekonomi, upphandling, arkiv, samt stöd till den politiska organisationen.

Utvecklingsavdelningen utgör en strategisk funktion med kompetenser inom strategisk utveckling, e-utveckling, analys och prognos. Andra strategiska uppdrag är integration, näringslivsarbete och samhällsplanering. Måltidsservice uppdrag är att tillaga och servera måltider till barn, elever och äldre inom Vetlanda kommuns verksamheter enligt Livsmedelsverkets rekommendationer. Måltidsservice ska samverka med förskola och skola för att lära barn och elever att äta olika sorters mat och samverka med vård- och omsorg för att ge de äldre så bra förutsättningar som möjligt när det gäller ätandet av måltider.

Omvärldsanalys

Kriget i Ukraina påverkar på många sätt kommunens verksamhet. Hotbilden mot Sverige i kombination med ökad risk för attacker mot IT miljön har på många sätt präglat det gångna året och kommer prägla också de kommande åren. Återuppbyggnaden av det civila försvaret och ökat fokus på kontinuitetsplanering för att klara verksamheten utan tillgång på t.ex. el och vatten och internetkommunikation kommer att vara viktiga frågor de närmsta åren. Informationssäkerhetsarbete och behovet av säker kommunikation ökar också.

Kriget påverkar också de ekonomiska förutsättningarna. Hög inflation i förhållande till det läge som gällt under många år ger stora utmaningar, inte minst de ökande el och drivmedelspriserna, höjda räntor påverkar kommunens ekonomi men har också stor påverkan på föreningar där några redan vänt sig till kommunen med begäran om ökat bidrag för att klara sin verksamhet.

Kommunledningsförvaltningen har genom utvecklingsavdelningen sammanställt kommunens omvärldsanalys med olika trender som också är relevanta för kommunledningsförvaltningen. Hållbarhet är en global trend där hållbar bebyggelse och hållbar social utveckling med förbättrad integration är viktiga aspekter. Digitaliseringen berör alla våra verksamheter och är både en förväntan från omvärlden och en möjlighet till förbättrad medborgarservice och effektivisering. Urbaniseringen påverkar våra möjligheter till utveckling och ökar vikten av att arbeta såväl med organisationens som platsens attraktivitet, attraktiva mötesplatser är också viktigt.

Fortsatt förändringsarbete krävs för att möta omvärldsförändringar som t ex att vi kommer att ha fler att ge service till, höjda och nya krav på oss som organisation,

konkurrens om kompetens och medarbetare. För att underlätta för organisationen att möta dessa omvärldsförändringar har förvaltningen initierat och driver en förändringsresa för hela kommunkoncernen där målet är att skapa en attraktiv, hållbart växande och nytänkande kommun. Förändringsresan innebär också att sprida den kommungemensamma värdegrunden som tagits fram, Mod - Glädje - Respekt - Tillsammans.

Kompetensförsörjningen är en stor utmaning för näringslivet såväl som för kommunen. Satsningar för att öka utbildningsnivån inte minst på den tekniska sidan görs i samarbete med näringslivet genom föreningen Nju:tek. Förändringar inom gymnasieskolan fokuserar på gymnasieutbildningens koppling till behoven på arbetsmarknaden och ökat samarbete med närliggande kommuner för att hålla nere kostnaderna och bättre anpassa till arbetsmarknadens behov. För att uppnå dessa effekter utreder höglandskommunerna en gemensam gymnasieskola på höglandet.

Digitalt först är ett tankesätt som vi behöver etablera för att förenkla och effektivisera. Fortsatt implementering av samverkansavtal med höglandskommuner är grunden för ökad samverkan som skall leda till effektivare verksamhet. Portföljstyrning och gemensam utvecklingsprocess är under framarbetande.

Hållbarhetsarbetet i alla dimensioner är fortsatt högprioriterat. Arbetet med social hållbarhet samordnas via länsstyrelsen genom det enande mötet. Utanförskap som leder till misstro mot samhället och brist på tillit till samhällets institutioner utgör en stor utmaning. Ett hållbart och robust samhälle är en förutsättning för tillväxt och utveckling. Miljö genom klimatanpassning och cirkularitet. Social hållbarhet genom inkludering och stärkt integration.

Måltidsservice

Inom måltidsservice är det hållbar livsmedelsproduktion som är fokus, att kunna hantera matsvinn, handla närproducerat och använda hållbara livsmedel, samt använda livsmedel på ett ekonomiskt sätt när priserna på livsmedel ökar mer än någonsin. Lära barn/elever att äta den mat som är hållbar så att de orkar att prestera bättre i förskolan/skolan. Inom äldreomsorgen är det fokus på att individanpassa måltiden på ett hållbart och effektivt sätt. Ökat antal barn/elever med behov av specialkost är en stor utmaning. Brist och stor konkurrens om kockar är också en stor utmaning. Arbetet med beredningsplaner för att kunna hantera matproduktionen till de som mest behöver det i en kris, att ha planer för hur vi får tag i livsmedel, hur ser självförsörjningsgraden ut i vår kommun.

Kansliet

Digitaliseringen påverkar på olika sätt kansliets verksamhet. Det är viktigt att skapa effektiva rutiner kopplade till de stödsystem som finns. Fortsatt utveckling för att underlätta för både förtroendevalda och tjänstepersoner i hantering av löneutbetalningar, administration kring möten, närvarorapportering, ärendehantering och dokumenthantering kräver personal som jobbar aktivt med frågorna och som har kompetensen att driva utvecklingsarbetet. Arbetet som sker centralt, gynnar alla förvaltningar och nämnder.

Arkivet har ett stort och viktigt arbete både med att fortsätta e-arkivera gamla system. Informations-säkerhetsfrågor och långsiktigt hållbart bevarande av information som produceras nu är andra viktiga frågor för arkivet liksom vårdandet och bevarandet av de äldre handlingar som utgör kommunens centrala arkiv.

Integrationsarbetet finansieras med statsbidrag för flyktingmottagande. Både av den sk schablon-ersättningen för mottagande och med medel vi ansöker om. Regeringens beslut att kraftigt minska på Sveriges mottagande av s.k. kvotflyktingar påverkar kommunens mottagande och möjlighet att bibehålla kompetens.

Massflyktingdirektivet förlängs ett år och ger flyktingarna från Ukraina fortsatt fristad i landet. Kommunerna är sedan halvårsskiftet förra året, ansvariga för att ordna boende till dem som Migrationsverket anvisar oss för bosättning. Trycket på boende har inte varit så stort som man tidigare räknat med och fördelningstalet för 2023 är 35 personer. Staten ersätter kommunerna för kostnaderna med schablon-ersättningar.

Under 2023 är kommunen huvudman för ett integrationsprojekt i samverkan med Rädda Barnen; Trygga föräldrar – Starka barn.

Kommunikationsavdelningen

Förväntningarna från medborgarna på den service vi levererar förändras ständigt och de flesta kommuner i Sverige jobbar med att etablera eller utveckla sina kontaktcenter.

Det finns ett ökat behov av e-tjänster, av en allt mer utvecklad service 24/7. Behov är att sköta sitt ärende på egen hand och ha kontroll över sin ärendeprocess. Här kommer också satsningar på AI-lösningar i fokus framför allt relaterat till att de kommunala webbplatserna utvecklas och AI integreras, exempelvis i sökfunktioner för att ge bättre och mer relevanta träffar.

Att etablera närvaro i nya sociala medier är en förutsättning för att nå nya målgrupper, framför allt yngre. Att lyssna är också något som är mer framgångsrikt än att läsa och något som många trendsparare tar fasta på. För att nå ut med kommunikation, få önskad effekt och framför allt ändra beteenden krävs hela tiden nya idéer och kreativa medarbetare.

Kommunen har många målgrupper som ska nås av många olika typer av kommunikation. Att se till att tillgänglighetsanpassa det som kommuniceras, sett till ny lagstiftning, är en utmaning som både är tidskrävande och kostnadsdrivande. Men, något som ska ses som självklart - alla i samhället ska ha samma förutsättningar.

Kommunens förvaltningar ser ett ökat kommunikationsbehov, inte minst kopplat till kriskommunikation. Vid den årsplanering som gjordes inför 2023 mellan förvaltningschefer och kommunikationschef framgår att kommunikationsavdelningen har resurser att täcka ungefär en tredjedel av förvaltningarnas kommunikationsbehov.

HR kontoret

HR avdelningen startar året med lite vakanta tjänster och tillsättning av ny förhandlingsansvarig sker under Q1 2023.

Mycket arbete med att få systematik i uppföljningsarbetet av SAM utifrån föreläggandet från arbetsmiljöverket. Konsulternas arbete med att stötta upp i förvaltningarna för att få till aktiviteter som gör att vi når upp till målen i det av Kommunfullmäktige antagna HR programmet fortgår under hela året.

Översynen av HRF:s HR arbete fortgår även under 2023 för att få in HRF i samtliga delar inom Vetlanda kommuns HR-arbete för att stötta och utveckla förbundet.

Kompetensförsörjningen är en stor utmaning inom hela kommunen. Kompetenscenters arbete med att bemanna ut i organisationen kommer att fortsätta vara högt under 2023. Rekryteringsenheten har flera projekt igång för att hjälpa framtida potentiella medarbetare att höja sin kompetens så att man ökar anställningsbarheten i olika grupper. Även att hitta kompetenser på en större geografisk marknad med hjälp av riktade insatser för så kallad tandemrekrytering, Vetlanda Talent HUB är ett projekt som kommit igång tillsammans med bl a Nuvab, Witalabostäder, hi:tech med flera.

Slutfasen av implementation av HR systemen ligger i början av 2023 för att sedan gå över i förvaltning. Med utmaningar att ställa om till nya systemens förutsättningar.

Från och med 1 januari 2023 är det Vetlanda löneavdelning som kör och handlägger Sävsjös löner. Överföring av olikheter, likheter och annan information kommuner emellan har skett under hösten 2022 och kommer fortsätta framledes. Från och med mars månad kommer även HRF:s löner att köras och handläggas via Vetlandas löneenhet. Löneavdelningen arbetar fortloppande för att löneprocessen ska vara så effektiv som möjligt.

Utvecklingsavdelningen

Digitaliseringen är fortsatt viktig för hela verksamhetens utveckling och där fortsätter utvecklingsavdelningen att driva på. Under året har ett omfattande arbete med att revidera samverkansavtalet pågått och det är nödvändigt för att vi ska kunna komma till rätta med samverkansbristerna som finns i dag. Utöver det kommer det även att tas fram en gemensam digitaliseringsstrategi för samtliga fem höglandskommuner och det arbetet har precis påbörjats. Utvecklingsprocessen och portföljstyrning är ytterligare två viktiga utvecklingsområden som kommer att slutföras under året. Vi har också inlett ett arbete med att på ett tydligare sätt dra nytta av kommunernas digitaliseringsstrategier och fördela gemensamma ansvarsområden utifrån specifik kompetens. På så sätt hoppas vi kunna mer effektivt och med högre kvalitet gentemot både verksamheterna och HIT.

Omvärldsbevakningen har under hösten och vintern fokuserats på kommunens befolkningsutveckling och de flyttmönster som vi kunnat identifiera i analysarbetet. Vi ser en överraskande positiv utveckling av inflyttade till landsbygden. Just nu pågår analys av hur stor andel som är hemvändare och resultatet av den analysen kan eventuellt påverka vår strategi kring kommunikationen med personer som lämnar kommunen. Befolkningsutvecklingen blir också temat för Omvärldsanalysdagen i mars.

Destinationsutvecklingsarbetet går in i en ny fas under 2023 i och med att vi får en destinationsutvecklare på plats i slutet av januari. Det förenklar den interna samverkan kring besöksnärlingsfrågor och ger näringen en tydligare kontakt i vår organisation.

Ekonomikontoret

Omvärldsläget sätter viss prägel på arbetet inom ekonomikontoret. På ekonomisidan medför det osäkra världsläget att förutsättningarna både vad gäller det löpande uppföljningsarbetet och vad gäller budgetarbetet inför kommande år är osäkra. På upphandlingsidan medför den höga inflationen att alltför leverantörer lyfter frågan om villkorsförändringar i avtal vilket medför merarbete.

Under det kommande året kommer ett stort fokus inom ekonomisidan att vara implementationen av ett nytt gemensamt ekonomisystem för höglandskommunerna, kommunalförbunden och flera av bolagen. Nytt system går i skarp drift 1/1 2024 och innan dess måste en hel del arbete utföras för att styra upp gemensamma processer och få allt på plats.

Även inom upphandlingsidan pågår ett arbete för att se över systemstöd för upphandlingsarbetet inom höglandskommunerna.

Arbetet med "Låna en upphandlare" fortsätter. För att jobba ännu mer strategiskt framöver påbörjas arbetet med kategoristyrning, dvs att jobba med kommunens inköpsvolym utifrån olika kategorier.

Mål och strategi

Riktning - Den attraktiva kommunen

Kommunfullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Kommunstyrelsens mål - 30 000 invånare år 2030

Följande verksamhetsmål bidrar till uppfyllnad av nämndens mål:

En attraktiv plats och arbetsgivare

Ett växande näringsliv

God planberedskap och byggklar mark för bostäder, industri, handel och kommunala anläggningar

Förbättrade kommunikationer och förbättrad infrastruktur

Kommunfullmäktiges mål - Service i toppklass

Kommunstyrelsens mål - Samverkan och service i toppklass

Följande verksamhetsmål bidrar till uppfyllnad av nämndens mål:

Utveckla service för medborgare och medarbetare

En väg in

Utveckla samverkan

Riktning - Den hållbart växande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Hållbarhet i alla led

Kommunstyrelsens mål - Ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet i alla led

Följande verksamhetsmål bidrar till uppfyllnad av nämndens mål:

Klimatsmart i fokus

Ekonomi i balans på kort och lång sikt

Ökad mångfald och inkludering

Riktning - Den nytänkande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Kommunstyrelsens mål - Kultur med nyfikenhet och nya arbetsätt

Följande verksamhetsmål bidrar till uppfyllnad av nämndens mål:

Våga testa nytt

Ökad digitalisering

Skapa vi känsla i kommunkoncernen

Avgift kommunalförbund och övriga gemensamma verksamheter

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Avgift HRF, Högländets Räddningstjänstförbund	34 988	35 030	37 461	37 461	37 461
Avgift HF, Höglandsförbundet	2 929	2 941	4 720	4 720	4 720
Avgift Högländets Överförmyndarverksamhet	3 320	3 501	3 594	3 690	3 789
Ram inklusive kapitalkostnader	41 237	41 472	45 775	45 871	45 970
Kapitalkostnader					
Extern ram	41 237	41 472	45 775	45 871	45 970

Verksamhetsbeskrivning

Vetlanda kommun ingår i Högländets räddningstjänstförbund tillsammans med Nässjö kommun. Förbundet bedriver räddningsverksamhet.

Närmare beskrivning av verksamheten återfinns i förbundets egen verksamhetsredovisning. Kostnaderna fördelas efter folkmängd i respektive medlemskommun.

Vetlanda kommun ingår också i Höglandsförbundet tillsammans med Aneby, Eksjö, Nässjö och Sävsjö. Syftet med förbundet är att stärka den regionala utvecklingen och kompetensutvecklingen på Högländet, att arbeta med familjerättsfrågor samt att marknadsföra regionen.

I förbundet finns även den gemensamma driftsorganisationen för IT (HIT) för de i förbundet ingående

kommunerna. Denna verksamhet finansieras inte via avgiften ovan utan faktureras medlemskommunerna utifrån nyttjandet.

För övrigt finns en utvecklingsplan som närmare preciserar vilka projekt förbundet ska arbeta med. En närmare beskrivning av förbundets verksamhet framgår av förbundets egen verksamhetsredovisning.

Högländets överförmyndarverksamhet är ett högländs-samarbete som bedrivs som gemensam nämnd i Vetlanda. Denna budget utgår Vetlandas andel av den gemensamma nämndens verksamhet. Mer information finns under Högländets överförmyndarverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Administration kultur- och fritidsförvaltningen	3 662	3 920	4 062	4 062	4 062
Bad och gym	3 682	2 665	2 671	2 671	2 671
Bibliotek	9 342	10 219	10 082	10 082	10 082
Fritidsgårdar	1 997	2 983	2 528	2 528	2 528
Idrotts- och fritidsanläggningar	7 489	6 959	7 816	7 816	7 816
Kulturverksamhet	860	1 335	1 414	1 414	1 414
Museum	3 033	3 271	3 410	3 410	3 410
Kultur- och fritidsnämnd	249	247	246	246	246
Stöd till föreningar och studieorganisationer	6 500	6 400	6 600	6 600	6 600
Ram inklusive kapitalkostnader	36 814	37 999	38 829	38 829	38 829
Kapitalkostnader	-1 193	-1 555	-1 242	-1 242	-1 242
Extern ram	35 621	36 444	37 587	37 587	37 587

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet/Projekt	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Inventarier, kultur och fritid	7 560	60	20	60	60
IT-utveckling, bibliotek	30	400	30	30	30
Konst, museum	170	170	170	170	170
Inventarier, museum	70	60	70	70	70
Underhåll, offentlig konst	100	100	100	100	100
IT-utveckling, museum	30	-	30	30	30
Inventarier, fritidsgård	30	30	30	30	30
Anläggningsutrustning	720	150	100	150	100
Inventarier, Bad & Gym	75	75	75	75	100
Summa	8 785	1 045	625	715	690

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden driver en bred egen verksamhet med bibliotek, museum, fritidsgård, bad- och gymverksamhet, allmän kulturverksamhet, badplatser, lekplatser, övrigt friluftsliv, folkhälsa och föreningsstöd. Via ett brett föreningsstöd stöttar kultur-

och fritidsnämnden föreningslivet både vad gäller den dagliga verksamheten och vad gäller investeringar; kultur- och fritidsnämnden vill fortsätta stimulera föreningslivet att själv ta ansvar för ägande och drift av fritidsanläggningar.

Nämndens ambition är att alla ska ha möjlighet till ett meningsfullt och aktivt liv i kommunen, utifrån sina personliga förutsättningar. Barn och unga står i centrum, vilket märks i bland annat utformningen av föreningsbidragen.

Kultur- och fritidsnämndens ambition är att skapa goda förutsättningar för ett aktivt kultur- och fritidsliv genom att både säkra ett brett och blomstrande föreningsliv, genom att tillhandahålla ett brett utbud i egna verksamheten och genom att bidra till en infrastruktur för kultur- och fritidslivet i stort.

Omvärldsanalys

I tider av oro och instabilitet i världen är desinformation ett väl använt redskap. Med sociala medier som kanal kan den som vill sprida en alternativ världsbild. Biblioteken har en viktig roll som förvaltare av sanningen och det gäller också Vetlanda kommuns huvudbibliotek, filialer och bokbuss under de närmaste åren.

I tider av oro och polarisering tenderar kulturen att kidnappas av de krafter som kan göra politiska vinster genom att styra den. I Sverige har principen om armlängds avstånd gällt under lång tid, och sedan 2017 har den en central roll i den nya museilagstiftningen. Armlängds avstånd innebär att den som har den politiska makten inte ska kunna diktera vilka uttryck kulturen ska ta sig. Även på ett lokalt plan finns det anledning att vara vaksam mot önskemål att styra kulturens innehåll åt något håll.

Det senaste året har stökiga barn och ungdomar haft stor påverkan på kultur- och fritidsförvaltningens verksamhet. Skriftliga avtal mellan barn/ungdom, deras föräldrar och verksamheten har blivit lösningen för att få bukt med problemet i såväl badhusverksamheten som fritidsgårdsverksamheten. Även biblioteket har drabbats av rejäla störningar som drabbar inte bara personalen utan också övriga gäster.

En utmaning för kultur- och fritid blir att kunna bedriva en verksamhet som är trygg och lugn för dem som vill vara en del av den samtidigt som även stökiga barn och ungdomar kan bli sedda och få det stöd de behöver för att kunna få ett bra liv. Arbetet i projektet Bästa platsen tillsammans med barn- och utbildnings förvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen kan bli en väg att nå dit.

I ett samhälle där stressen och den psykiska och fysiska ohälsan ökar är det viktigt att det i samhället finns utbud av aktiviteter som är fria från krav på prestationsnivåer och som är konstruerade för att möta individens behov. Kultur- och fritidssektorn bedriver verksamheter som till stor del fungerar så. Kultur- och fritidssektorn har i ökad utsträckning blivit en sektor som inte bara är förebyggande i förhållande till folkhälsan utan också kan vara läkande när symptomen uppstått hos individen. Hälsocenter och kulturunderstödd rehabilitering är exempel på verksamheter som är klart uttryckta hälsosatsningar medan exempelvis museets satsning på kreativt skapande inom olika konstarter - som naturligtvis har ett stort egenvärde - är exempel på en verksamhet som indirekt påverkar hälsan, vilket forskningen ger ett klart stöd för.

Den höga åldern på Vetlanda kommuns badanläggningar i Vetlanda och Myresjö, och de återkommande underhållsbehov som följer med den, är en utmaning för badhusverksamheten. Under stor del av 2023 kommer simhallen i Myresjö att vara stängd vilket gör att badhusverksamheten inte kan erbjuda skolsim i den utsträckning som man normalt gör och inte heller kan tillgodose motionärers och tävlingssimmares behov av bassängtid.

Bristen på anpassade lokaler för scenkonsten är i dag ett hot mot möjligheten att erbjuda ett varierat utbud med såväl lokala kulturuttryck som evenemang med riksartister. Withalaskolan har en bra publikkapacitet men delvis skymd sikt. Den saknar fasta loger, smidig inlastning och utrymmen för förvaring av scenografi och scenkläder. Tillgängligheten för funktionsvarierade är högst bristfällig och inte jämställd.

Verksamhetsmätt/nyckeltal

Nyckeltal	2021	2022	2023	2024	2025
Lån kommunala bibliotek, antal /inv	5,4	5,8	6,2	6,6	6,6
Deltagartillfällen idrottsföreningar/inv 13-16 år	27	28	29	30	31
Allmän kultur:					
Vuxenarrangemang	56	58	56	56	56
Barnkultur, teater m fl	14	24	24	24	24
Bibliotek:					
Barn- och ungdomsaktiviteter	88	156	156	156	156
Vuxenaktiviteter	20	55	55	55	55
Utlåning, totalt antal lån	157 195	161 177	162 000	150 000	170 000
Besök på huvudbiblioteket	85 317	108 514	110 000	110 000	120 000
Museum:					
Besök på Vetlanda museums utställningar	7 599	13 219	10 000	10 000	10 000
Bad & Gym:					
Antal besökare	40 276	56 493	42 000	76 000	76 000
Idrottsanläggningar:					
Antalet uthyrningstimmar	8671	10 684	11 000	11 500	12 000
Fritidsgården Zonen:					
Antal besökare per kväll	90	111	110	110	110

2021 avser utfall. 2022-2025 utgör uttryck för bedömning/ambition.

Mål och strategi

Riktning - Den attraktiva kommunen

Kommunfullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Kultur- och fritidsnämndens mål - Främja ett föreningsliv med stor bredd

Föreningslivet ska involveras i nämndens verksamheter. Nämnden ska arbeta för att öka föreningslivets kunskapsbas ska breddas och stimulera föreningsbildning på kulturområdet.

Kommunfullmäktiges mål Service i toppklass

Kultur- och fritidsnämndens mål - Erbjuder en service som är anpassad efter användarnas behov

Nämnden ska erbjuda ett mer varierat innehåll i verksamheterna för att möta fler kommuninvånarens behov.

Riktning - Den hållbart växande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Hållbarhet i alla led

Kultur- och fritidsnämndens mål - Bedriva och främja verksamheter som leder till social hållbarhet

Nämnden ska arbeta för att skapa fler mötesplatser och för att bedriva verksamhet som minskar ensamhet och som berikar mångfald.

Riktning - Den nytänkande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Kultur- och fritidsnämndens mål - Främja samverkan, nytänkande och livslångt lärande

Genom samverkan ska verksamheterna nå prioriterade grupper.

Teknisk nämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Nämnd- och styrelseverksamhet	332	432	437	437	437
Fysisk och teknisk planering, och bostadsförbättring	11 793	13 358	13 998	13 998	13 998
Gator, vägar och parkering	26 395	30 408	30 186	30 186	30 186
Parker	10 250	10 520	11 077	11 077	11 077
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	237	360	360	360	360
Idrotts- och fritidsanläggningar	8 951	8 389	8 500	8 500	8 500
Insatser till personer med funktionsersättning	3 341	3 500	3 500	3 500	3 500
Arbetsmarknadsåtgärder	-368	-13	-115	-115	-115
Arbetsområden och lokaler	275	463	33	33	33
Kommersiell verksamhet	-3 356	-3 795	-3 570	-3 570	-3 570
Bostadsverksamhet	-1 889	-1 712	-2 168	-2 168	-2 168
Gemensamma lokaler	85 224	87 983	89 542	89 542	89 542
Gemensamma verksamheter	-144	58	-15	-15	-15
Ram inklusive kapitalkostnader	141 041	149 951	151 765	151 765	151 765
Kapitalkostnader	-5 114	-5 730	-5 186	-5 186	-5 186
Extern ram	135 927	144 221	146 579	146 579	146 579

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet/Projekt	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Inventarier, bilar och maskiner	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Mindre investeringar fastighet	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Förvaltningsfastigheter	1 500	0	0	0	0
Kultur- och fritidsfastigheter	11 400	10 270	4 200	70	10 070
Skolfastigheter	68 600	55 700	59 500	65 200	71 500
Servicehus och äldreboenden	300	0	0	0	0
Gator, vägar och park	12 500	12 500	14 500	14 500	14 500
Exploatering	18 000	21 500	18 500	18 500	18 500
Summa	132 300	119 970	116 700	118 270	134 570

Verksamhetsbeskrivning

Tekniska kontorets uppdrag är att svara för samhällsbyggnadsprocessen från inledande skeden med planläggning och kontakter med näringsliv/privatpersoner till byggande av kommunala anläggningar och dess förvaltning. Vi gör även arbeten på uppdrag av våra kommunala bolag, i första hand Njudung Energi.

Verksamheten är organiserad i följande avdelningar: Plan, Mark och exploatering, Utredning och projektering, Gata och park och Fastighet.

Omvärldsanalys

Verksamhetsmätt/nyckeltal

Redovisning återkommer vid bokslutet.

Mål och strategi

Riktning - Den attraktiva kommunen

Kommunfullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Tekniska nämndens mål - God planberedskap och byggklar mark för bostäder, industri, handel och kommunala anläggningar

Genom aktiv och kontinuerlig planprioritering tillgodose behov av planlagd mark.

Vi skapar boendeformer och miljöer för olika önskemål och behov.

Vetlanda kommun ska skapa attraktiva boenden i hela kommunen.

Tillgång till industrimark efter behov

Fler bostäder.

(Mäts genom genomsnittlig väntetid mellan anmält intresse och accepterad tomt.)

Kommunfullmäktiges mål - Service i toppklass

Tekniska nämndens mål - Service i toppklass

Riktning - Den hållbart växande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Hållbarhet i alla led

Tekniska nämndens mål - Den hållbara resan är det självklara valet i Vetlanda

Tekniska nämndens mål - God tillgång till attraktiva mötesplatser och bostadsnära natur

Från Näringslivspolicyn - Verka för en positiv befolkningstillväxt i kommunen

Tillväxt sker där vi har tillgång till ett sammanhang med varierat kulturutbud, caféer, restauranger och naturmiljöer. Kommunen ska verka för etablering av fler mötesplatser och förbättringar av den yttre miljön i centralorten och i tätorterna.

Tekniska nämndens mål - Bevvara och utveckla biologisk mångfald och tillgång till upplevelserik natur

Målet är hämtat från grönstrukturunderlaget

Tekniska nämndens mål - Minskat klimatavtryck i fastighetsbeståndet

Tekniska nämndens mål - God underhållsplanering

Tekniska nämndens mål - Effektiv lokal-användning i Vetlanda kommuns verksamheter

Tekniska nämndens mål - Effektiva och klimatsmarta fordon och resor i Vetlanda kommuns verksamheter

Riktning - Den nytänkande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Tekniska nämndens mål - God kompetens och nytänkande

Kompetensplanering ingår vid medarbetarsamtal. Att fylla på med ny kunskap är självklart i våra olika verksamheter. Avstämning sker mellan chef och medarbetare.

Barn- och utbildningsnämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Barn- och utbildningsnämnd	589	740	740	740	740
Musikskola, barnkulturverksamhet	5 047	5 387	6 010	6 010	6 010
Förskola	125 783	130 119	136 143	136 143	136 143
Grundskola, förskoleklass, fritidshem	239 763	249 039	260 072	260 072	260 072
Mottagningsenhet flykting Navet	1 587	1 484	1 524	1 524	1 524
Särskola	14 065	16 203	17 287	17 287	17 287
Gymnasieskola	83 702	82 693	87 393	87 393	87 393
Vetlanda Lärcentrum	21 721	21 391	22 197	22 197	22 197
Skolskjuts	26 750	27 052	29 063	29 063	29 063
Resursteam	15 847	19 660	20 965	20 965	20 965
Central ledningsorganisation BU	41 508	44 145	45 497	45 497	45 497
Administration BU	30 291	33 926	36 993	36 993	36 993
Komback	2 462	1 765	1 183	1 183	1 183
Ramjustering				3 000	9 000
Ram inklusive kapitalkostnader	609 115	633 604	665 067	668 066	674 066
Kapitalkostnader	-5 097	-6 735	-7 524	-7 524	-7 524
Extern ram	604 018	626 869	657 543	660 543	666 543

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet/Projekt	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Reinvesteringar för inköp av utrustning	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
IKT- Ljud och bild	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Inventarier Ekenässjöns skola		700			
Inventarier Kvillsfors skola			500		
Inventarier Landsbro skola f-6		500			
Inventarier Tomaslundsskolan		3 500			
Inventarier förskola sjukhusparken					1 168
Summa	6 000	10 700	6 500	6 000	7 168

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten inom Barn- och utbildningsnämnden styrs av nationella lagar, förordningar, läroplaner och

andra reglerande dokument. Det grundläggande uppdraget är att skapa verksamheter där varje barns

och elevs individuella behov, möjligheter och förutsättningar kan mötas och bemötas på ett sådant sätt att barnet och eleven ges möjlighet att växa, utbildas och bildas så långt det bara är möjligt. Vi ska stimulera till lärande i en trygg miljö där varje elevs individuella behov står i fokus. Inom Barn- och utbildningsnämnden pågår många processer i denna riktning.

Nämnden inrymmer verksamheter för våra medborgare i alla åldrar, från ettåringen till den vuxne, i form av förskola, grundskola, fritidshem, gymnasieskola, särskola, musikskola och vuxenutbildning i olika former.

Vi har i grunden en stabil organisation med struktur, rutiner och många stödfunktioner. Verksamheten präglas av stort engagemang och kompetens och inom verksamheter råder stor samsyn. Vi lär av varandra och har ett utvecklat systematiskt kvalitetsarbete.

Omvärldsanalys

Det händer fortsatt mycket på nationell nivå rörande frågor som hör till verksamheterna inom Barn- och utbildningsnämnden. Statliga beslut och satsningar reglerar betydande delar av vår verksamhet och det kan ofta vara svårt att förutsäga hur framtiden blir. Statsbidrag kommer och försvinner och det är många gånger svårt att rusta vår organisation, så att den svarar upp mot de krav och motkrav som ställs för vissa av dessa statsbidrag. Ett exempel på detta är skolmiljarden som var ett riktat stadsbidrag vi erhöll fram till 2022. Det påverkar våra högstudier och vår gymnasieskola som fortfarande har en studieskuld kopplat till pandemin.

Vi har fortfarande betydande utmaningar att rekrytera utbildad personal. Det gäller såväl förskollärare, lärare, chefer och personal inom elevhälsans uppdrag. Belastningen på befintlig och behörig personal ökar med svårigheten att rekrytera och det finns utmaningar att erbjuda en likvärdig utbildning. Personalomsättning bland behöriga pedagoger har legat på låga nivåer de senaste åren, men vi behöver fortsätta att vårda de medarbetare vi har i vår organisation, så att de trivs och mår bra och blir goda ambassadörer och kan locka till sig fler kollegor. Ett aktivt arbete med kompetensförsörjning, kompetensutveckling och kompetensomvandling är nödvändigt för att hålla de

nivåer på behörighet vi har idag. Vi saknar omkring 200 behöriga, barnskötare, förskollärare och lärare i vår organisation.

Många investeringsprojekt är igång eller är i slutfasen, men det föreligger fortfarande ett behov av att rusta upp flera av våra lokaler inom grundskolan f-6. Kostnaderna för extern inhyrning av paviljonger i förvaltningen är fortfarande hög, så planerade byggnationer är viktiga att genomföra. Vårt gymnasium står inför ett behov av utökning och översynen av våra lokaler visade på att vi behöver komplettera med en nybyggnation. Elevökningen för gymnasiet börjar 2024, så det är angeläget att byggnationen kommer igång.

Under andra halvan av 2022 har inflyttningen av barn i förskola och elever i grundskolans tidiga år avstannat och vi ser en liten minskning av antalet elever och barn. Eventuellt kan det vara kopplat till att antalet varsel i kommunen har ökat och vid ekonomiskt sämre tider prioriteras viss barnomsorg bort.

Vi behöver fortsätta arbeta med att vända de sämre resultaten i skolans senare år. Satsning i budgeten 2022 mot grundskolans senare år gav inga snabba resultat, men med bättre förutsättningar är vår förhoppning att måluppfyllelsen på sikt blir bättre.

Barn- och utbildningsnämnden har under långt tid satsat på digitalisering och förutsättningarna för en likvärdig digital miljö. Detta har medfört att vi har goda förutsättningar vad gäller digitala verktyg, men den digitala transformationen måste fortsätta och skapa förutsättningar för skolutveckling och en mer likvärdig förskola och skola.

Att fortsätta samarbetet med höglandskommunerna inom digitaliseringen för att kunna arbeta mer effektivt är självklart, men vi behöver även se om det finns andra samarbetsområden som skulle göra oss mer kostnadseffektiva. Gymnasieskolan och vuxenutbildningen är verksamheter som utifrån ett höglandsperspektiv har höga kostnader. Vår gymnasieskola är i jämförelse kostnadseffektivare än våra grannkommuner, men Njudungsgymnasiet har dock ändå kapacitet att fylla upp sina program med fler elever och därmed bli ännu effektivare. Det är viktigt att fortsätta arbetet mot en ökad samverkan under 2023 och framåt.

Verksamhetsmätt/nyckeltal

Nyckeltal	
Antal inskriva barn i förskolan (kommunal och fristående) exkl pedagogisk omsorg	1 290
Antal inskriva barn i fritidshem (kommunal och fristående) inkl grund- och gymnasiesärskola	1 138
Antal inskriva barn i pedagogisk omsorg (kommunal och fristående)	53
Antal inskriva barn i förskoleklass (kommunal)	340
Antal elever i grundskolan 1-6 (kommunal) inkl integrerad särskola, exkl grundsärskola	2 029
Antal elever i grundskolan 7-9 (kommunal) inkl integrerad särskola, exkl grundsärskola	988
Antal elever i särskolan (grund samt gymnasie exkl elever från annan kommun)	56
Antal elever i Njudungsgymnasiet (folkbokförda i Vetlanda kommun) exkl gymnasiesärskola	782
Antal elever i gymnasiet från annan kommun (inkl särskola)	219
Antal gymnasieelever studerande på annan ort (folkbokförda i Vetlanda kommun) inkl gymnasiesärskola	179
Antal elever inskriva i kulturskolan	348
Antal från Vetlanda kommun på Vetlanda friskola f-9	96
Antal heltidsstuderande inom vuxenutbildningen (helårsplatser)	251

Mål och strategi

Riktning - Den hållbart växande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Hållbarhet i alla led

Barn- och utbildningsnämndens mål - Likvärdighet- rätt att lyckas

"Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och social och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet". (Skollagen 1 kap 8 §)

Riktning - Den nytänkande kommunen

Kommunfullmäktiges mål -

Nytänkande och livslångt lärande

Barn- och utbildningsnämndens mål - Barn och elevers rätt till lärande och utveckling

"Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin utveckling för att

de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling." (Skollagen 3 kap 3 §)

Barn- och utbildningsnämndens mål - Attraktiv arbetsgivare

"Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål." (Skollagen 3 kap 3 §)

Vård- och omsorgsnämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Administration vård- och omsorgs-förvaltningen	21 373	36 574	37 759	37 759	37 759
Bemanning	10 084	10 361	11 378	11 378	11 378
Färdtjänst	145	200	200	200	200
Hemsjukvård	52 984	54 897	58 250	58 250	58 250
Hemtjänst	103 886	104 827	105 023	105 023	105 023
Korttidsvård	14 435	15 306	16 004	16 004	16 004
Insats enligt LSS	141 263	144 241	141 122	141 122	141 122
Myndighetskontor	8 293	8 567	10 033	10 033	10 033
Vård- och omsorgsnämnd	690	801	807	807	807
Insats enligt SOL	20 001	20 419	21 970	21 970	21 970
Särskilt boende	132 563	138 298	141 167	141 167	141 167
Äldreomsorg, övrig verksamhet	6 875	8 994	11 983	11 983	11 983
Övrig verksamhet	3 262	4 354	3 965	3 965	3 965
Ramjustering	0	0	0	7 000	10 000
Ram inklusive kapitalkostnader	515 853	547 840	559 661	566 661	576 661
Kapitalkostnader	-2 300	-1 997	-1 884	-1 884	-1 884
Extern ram	513 553	545 843	557 777	564 777	574 777

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet/Projekt	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Inventarier vård och omsorg	250	250	250	250	250
Inventarier särskilt boende	150	150	150	150	150
Trygghetslarm	250	-	-	-	-
Elcyklar VO	30	30	30	30	30
Specialsängar	650	650	650	650	650
Madrasser	295	235	-	-	300
Inventarier LSS-boende	-	300	-	-	300
Inventarier boendemiljö	1 700	450	-	1 500	-
Förskott inventarier boendemiljö	1 300	-	-	-	-
Summa	4 625	2 065	1 080	2 580	1 680

Verksamhetsbeskrivning

Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde är till största delen reglerat av lagstiftning genom t.ex. socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) med flera.

Nämnden beslutar om behovsbedömda insatser till brukare utifrån aktuell lagstiftning. Insatserna kan till exempel verkställas som särskilt boende för äldre (SoL), boendestöd till personer med psykisk funktionsnedsättning (SoL) och boende enligt LSS. Insatserna varierar efter den enskildes behov. Beviljade insatser måste vara verkställda och igång inom tre månader och kan nämnden inte verkställa inom den perioden så finns det risk att förvaltningsrätten utdömer ett vite. Nämnden har ett betydande ansvar för den del av hälso- och sjukvården där kommunen är huvudman. Det finns cirka 1 000 medarbetare i vård- och omsorgs-förvaltningen.

Omvärldsanalys

Vård- och omsorgsnämnden har efter arbete med nuläge och analys av omvärld prioriterat tre områden som är kopplade till fullmäktiges mål. De tre områdena är kompetensförsörjning, en hållbar ekonomi och utveckling av välfärdsteknik/digitalisering. Nämnden ser att 2023 och framåt kommer kompetensförsörjning bli en stor utmaning och har det som högsta prioritet. Det kommer att krävas alternativa lösningar för att höja kompetens och öka kunskaperna i svenska språket. Nämnden ser att vi har ett större behov av personal än vad som finns att tillgå. Utbildad vårdpersonal är och kommer att vara svårt att rekrytera. Som en del i arbetet med kompetensförsörjning har förvaltningen satsat statliga medel på Äldreomsorgslyftet, en utbildningsinsats för de som inte har en komplett undersköterskeutbildning. Den utbildningen kommer att fortgå också 2023 och finansieras med utlovade statliga medel. Det finns inga signaler om att det kommer "nya pengar" just för Äldreomsorgslyftet. Det kommer bli svårt att hitta personal med adekvat utbildning för förvaltningens olika professioner och då framför allt de som arbetar närmast brukaren. Det finns en risk att det blir en lägre kompetens på de medarbetare som möter brukaren då det inte utbildas tillräckligt med undersköterskor. Den genomsnittliga kompetensnivån bland medarbetare riskerar att bli lägre. Tillsammans med HR pågår ett arbete med att hitta former för det framtida behovet av att rekrytera medarbetare.

Arbetet med ekonomin och framför allt en "hållbar" ekonomi är ett prioriterat område. Under många år har nämnden haft negativa resultat, men 2022 ser resultatet ut att bli positivt. Inför år 2023 ser budgeten

ut att kunna vara i balans, men det bygger på ett tillskott av statliga medel.

De positiva resultaten för 2021 och 2022 är direkt kopplade till statliga medel som varit riktade mot äldreomsorgen. Nämndens uppfattning är att år 2024 och framåt blir svårare att få en ekonomi som visar på balans. Det finns fortfarande oklarheter kring statliga medel inför 2023. I början av år 2022 fick förvaltningen ersättning för kostnader i anslutning till Covid -19 2021. I april 2022 blev det ett förändrat tidsmått på veckoarbetstiden för nattarbete inom kommunals avtalsområde. För en heltidsanställd reduceras arbetstiden med två timmar per vecka. Kostnaden för den förändringen beräknas till något mellan tre och fyra miljoner vilket finansierats med statliga medel. Här kommer det att vara nödvändigt att förstärka från och med 2024.

Under 2023 kommer statsbidraget "God vård och omsorg om äldre" fortsätta vara riktat, vilket innebär att kommunen ska rekvirera, återrapportera samt eventuellt återbetala det som inte nyttjats inom ramen för bidraget. Under 2023 bedömer nämnden att bidraget till största del kan användas till att finansiera delar som inte ryms inom ram, men ändå inom bidragets regelverk. Från och med 2024 går bidraget över till att vara generellt och ingå i det totala generella bidraget till kommunen, men fortfarande riktat mot äldreomsorgen. Nämnden ser att det är av största vikt att dessa medel från och med 2024 kommer att tillfalla vård- och omsorgsnämnden i form av en ramjustering.

Nämnden har stora kostnader för övertid hos medarbetarna. Till största del beror det på svårigheter att rekrytera vikarier. Under 2023 är målet att övertiden ska minska och den utvecklingen kommer att följas varje månad.

Det vi med säkerhet vet är att personer som är 80 år eller äldre kommer att öka och en del av dessa kommer att vara i behov av olika insatser från nämnden. Det kommer att vara fler personer som behöver insatser något som också ökar kostnaderna. Insatserna kan vara i form av hemtjänst alternativt särskilt boende för äldre. Den befolkningsutveckling vi står inför med fler äldre kommer att bli en mycket stor utmaning för nämnden. Mycket tyder på att det kommer att finnas ett behov av ytterligare platser inom särskilt boende, någon gång efter 2025. Det finns en äldreomsorgsplan som är antagen och i den beskrivs vikten av att arbeta proaktivt, ett arbete som påbörjats för att fortsätta 2023. Detta arbete är också kopplat till "Bästa platsen".

Arbetet med "Heltid som norm" pågår men det finns mycket att göra fortfarande. Det finns många som har deltidstjänster i vår verksamhet. Om alla väljer att jobba

heltid kommer det att bli kostsamt för nämnden då det är svårt att få effektivitet i verksamheten.

Hemtjänsten kommer att fortsätta arbetet med att hitta en mer effektiv organisation under 2023, framförallt i stadsgrupperna då vi kan konstatera att flera av landsbygdsgrupperna har hittat ett bättre arbetsätt. Verksamheten arbetar också med att få en bättre kontinuitet.

Vidare arbetar nämnden med att kunna möta upp med vård och omsorg i hemmet när brukare/patienter är utskrivningsklara från sjukhuset. Omställningen till att vård av brukare/patienter ska ske på rätt vårdnivå, "Nära vård", pågår och för med sig att den kommunala och regionala primärvården kommer att få ett betydligt större ansvar. Mer av hälso- och sjukvård kommer flyttas från sjukhus till primärvården. För kommunen som huvudman för en del av primärvården, den kommunala hälso- och sjukvården, kommer det innebära att det måste finnas medarbetare som har rätt kompetens för uppdraget. För nämndens del är det framförallt undersköterskor och legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal som är viktigt. Omställningen kommer kräva en högre täthet av hälso- och sjukvårdspersonal.

Funktionshinderomsorgen kommer fortsätta arbetet med den antagna utvecklingsplanen och under år 2023 kommer det att arbetas fram handlingsplaner för nödvändiga aktiviteter. Handlingsplanen för boendeutveckling kommer att vara viktig då det på flera

gruppboende identifierats att boendet inte lever upp till de krav som ställs på en bostad enligt LSS. Det ses att den fysiska miljön/lokalerna inte lever upp till de krav som ställs på ett LSS-boende. Vid brandtillsyn har räddningstjänsten haft påpekande då det gäller utrymningsvägar vid brand. Om detta då gäller externa lokaler kan det bli kostsamt för förvaltningen att iordningställa godkända utrymningsvägar. Det planeras för en ny gruppboende 2023/2024. Inom funktionshinderomsorgen ses ett behov av kompetensutveckling av medarbetarna för att möta upp framtida behov, nya grupper av brukare.

Målgrupperna förändras och förvaltningen ser att det identifieras behov som inte setts tidigare. Det är fler yngre som har någon form av neuropsykiatrisk diagnos med LSS-tillhörighet, samtidigt som det finns både psykisk ohälsa och missbruksproblematik. Det blir ofta omfattande och komplexa behov som ska tillgodoses. Antalet externa placeringar har ökat och det kan förväntas en ytterligare ökning.

Februari 2023 kommer förvaltningen gå in i en för höglandskommunerna gemensam systemförvaltning för verksamhetssystemet Combine. Det ses inte i dagsläget leda till minskade kostnader för nämnden. Då de senaste åren varit intensiva i olika digitala införanden kommer ett viktigt fokusområde vara att kompetensutveckla personal i befintliga lösningar. Plan för Välfärdsteknik kommer att realiseras i handlingsplan för de närmaste två åren.

Verksamhetsmätt/nyckeltal

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
VO Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	843 111	861 933	775 971
VO Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	4.40%	4.50%	6.60%
VO Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg %	-2.30%	-0.80%	2.60%
VO Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare	413 585	371 596	347 632
VO Kostnad funktionsnedsättning LSS daglig verksamhet, kr/brukare	192 496	184 892	202 327
VO Kostnad funktionsnedsättning LSS boende, kr/brukare	1 055 882	960 680	1 029 408

Mål och strategi

Riktning - Den attraktiva kommunen

Kommunfullmäktiges mål 30 000 invånare 2030

Vård- och omsorgsnämnden ska verka för att det finns boendeformer utifrån målgruppernas behov.

För att kunna tillgodose den enskildes specifika behov av boende behövs långsiktiga strategier inom de olika verksamhetsområdena. Rätt boendeform ska kunna matchas till rätt individ vid rätt tillfälle. För att säkerställa att det finns tillräckligt antal bostäder samt att det finns lämpliga boendeformer för de olika målgrupperna krävs god framförhållning, planering och samverkan med både interna och externa aktörer.

Kommunfullmäktiges mål - Service i toppklass

Vård och omsorgsnämndens mål - Brukarens upplevelse av delaktighet och möjlighet att påverka insatsernas utförande ska öka

Att varje medarbetare har Esthers bästa i fokus är grundläggande för att skapa en god vård och omsorg. Det är därför vi är på arbetet. Att lyssna in och ta vara på Esthers egna åsikter och önskemål om hur stödet och hjälpen ska utföras är centralt och grundläggande. Tillsammans stärker vi förhållningssättet "Vad är bäst för Esther?" och arbetar kontinuerligt med ständiga förbättringar för att uppnå en personcentrerad vård och omsorg.

Riktning - Den hållbart växande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Hållbarhet i alla led

Vård- och omsorgsnämndens mål - Genom medvetna beslut och systematisk uppföljning skapa förutsättningar/strategier för en hållbar ekonomi

För att ekonomin ska bli hållbar på lång sikt krävs rätt förutsättningar och strategier. Beslut behöver baseras på bästa tillgängliga kunskap och väl framtagna

underlag. Resurser behöver utnyttjas på det mest optimala sättet för bästa möjliga kvalitet.

Vård- och omsorgsnämndens mål - Medarbetaren ska trivas, känna delaktighet och vara en god ambassadör för verksamheten

Att som medarbetare trivas på sitt arbete och uppleva delaktighet tror vi påverkar hur man pratar om sin arbetsplats och sin arbetsgivare för vänner och bekanta. Att trivas och må bra på jobbet främjar hälsan och motverkar sjukskrivningar. Vård- och omsorgsnämnden vill skapa en arbetsmiljö som är hållbar över tid och som lockar fler att vilja arbeta inom vård och omsorg.

Riktning - Den nytänkande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Vård- och omsorgsnämnden ska stärka förutsättningarna för nya arbetssätt och digital mognad

För att klara kommande utmaningar med bibehållen kvalitet så kommer vi behöva vara innovativa och hitta nya sätt att arbeta. Digital utveckling och ny teknik ses lätt som framtidens lösningar men det är viktigt att inte glömma att rusta organisation och medarbetare med kompetens och kunskap om de nya digitala arbetssätten.

Vård- och omsorgsnämnden skapar goda förutsättningar till en kultur som präglas av lärande och mod att testa nytt

Vård- och omsorgsförvaltningen strävar efter att vara en lärande organisation som hela tiden lär av varandra, av Esther och av det dagliga arbetet. Att våra medarbetare har rätt kunskap och kompetens är nödvändigt för att kunna möta Esther på bästa sätt. Kunskap behöver dock fyllas på och förnyas i takt med att världen runt omkring oss förändras. Våra medarbetare behöver fortbildning och kompetensutveckling för att kunna följa med i den utveckling som sker inom sitt arbetsområde. Rätt kunskap bidrar till att utveckla nya arbetssätt och metoder. Vård- och omsorgsförvaltningen vill skapa en kultur där medarbetare uppmuntras att lära, arbeta med ständiga förbättringar och mod att testa nya arbetssätt.

Socialnämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ledning och administration	12 975	12 575	11 846	11 846	11 846
Myndighetsutövning	29 410	31 412	31 851	31 851	31 851
Öppna insatser	17 356	19 110	20 167	20 167	20 167
Placeringar	41 502	43 076	37 956	37 956	37 956
Ekonomiskt bistånd	23 484	22 500	22 051	22 051	22 051
Ensamkommande	1 069	1 456	496	496	496
Gemensamma verksamheter	1 364	2 653	2 468	2 468	2 468
Ramjustering				1 000	
Ram inklusive kapitalkostnader	127 160	132 782	126 835	127 835	127 835
Kapitalkostnader	-510	-540	-588	-588	-588
Extern ram	126 650	132 242	126 246	127 246	127 246

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet/Projekt	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Inventarier	150	150	150	150	150
Verksamhetssystem/digitalisering	1 200				
Summa	1 350	150	150	150	150

Verksamhetsbeskrivning

Socialnämnden i Vetlanda har ett omfattande uppdrag och ett ansvar som främst regleras i socialtjänstlagen. Uppdraget innefattar struktur-inriktat arbete där nämnden tillsammans med andra aktörer ska verka för en samhällsutveckling som minskar social utslagning, allmänt inriktat arbete som informationsinsatser och arbete med grupper, men främst individuella insatser som regleras i lag. Förvaltningen är organiserad i sex enheter med var sin enhetschef. Fyra av enheterna ansvarar för olika centrala myndighetsfunktioner i förvaltningens huvudprocesser, bedömning av ansökningar/ anmälningar, utredning och beslut om olika insatser och uppföljning av beslutade insatser.

De två resterande enheterna organiserar tidiga insatser, stöd och behandling, samt coaching av människor som befinner sig långt från arbets-marknaden.

Konkreta verksamhetsområden är försörjningsstöd, stöd till barn och unga, drog-och beroendefrågor, våld i nära relationer m m.

Nämnden har även uppdraget att organisera mottagningen av ensamkommande unga och integrationsfrågor. Då många av nämndens insatser innebär beslut om ingripanden i människors liv, omfattas verksamheten av regelverk med kvalitets-krav som ska garantera skydd, säkerhet och stärka rättssäkerheten.

Omvärldsanalys

Socialnämnden har utarbetat en långsiktig strategi som bygger på en analys av de som nämnden bedömer som de viktigaste samhällstrenderna som påverkar nämndens möjlighet att klara sitt uppdrag. En viktig orsak till behovet av en långsiktig strategi är att flera av

dessa trender gör ett allt svårare för socialtjänsten att klara sitt uppdrag inom ramen för den kommunala socialtjänsten har stora utmaningar att klara sitt uppdrag med bibehållna ekonomiska resurser. För att klara socialtjänstens uppdrag även i framtiden med en hög kvalitet måste framtiden mötas på ett medvetet och strategiskt sätt.

Grunden för den långsiktiga strategin är en accepterad nulägesbild av framtidens utmaningar som bygger på omvärldsanalys och en analys av verksamhetens egen statistik. I analysen ser socialnämnden sju utmaningar som påverkar socialnämndens uppdrag och ansvar:

- **Minskade ekonomiska resurser – allt färre ska försörja fler.** Befolkningsprognoserna pekar också på att antalet äldre över 80 år kommer att öka medan antalet barn (0-15 år) kommer att minska fram till 2030. Det innebär att försörjningskvoten minskar. Allt färre ska försörja fler. En åldrande befolkning ger lägre skatteintäkter, något nämnden behöver ta med i sin strategi.
- **Högkonjunktur mattas av – utgifterna ökar mer än inkomsterna.** Nämnden behöver ha en beredskap för tider med svagare konjunktur. Vetlanda har en hög andel förvärvsarbetande jämfört med länet och riket i en arbetsmarknad med hög andel av arbetskraften inom industrin. I tider med sämre konjunktur ökar det ekonomiska biståndet.
- **Integration av nyanlända.** Integrationsmutningen är en av de viktigaste utmaningarna. Utanförskap leder till så många problem som har direkt påverkan på nämndens uppdrag. Att delta i gemensamma satsningar är väldigt angelägen strategisk utgångspunkt.
- **Digitalisering och ny teknik.** Digitalisering och utveckling av ny teknik är en övergripande förändringskraft som påverkar hela vårt samhälle. Den digitala transformationen går snabb takt och förändrar i grunden vårt sätt att leva. Digitaliseringsresan inom den kommunala sektorn och inte minst socialtjänsten har bara börjat. Det finns idag ett stort intresse bland brukare/klienter att använda digital teknik, inte minst unga personer som har stor vana vid digital tillgänglighet, chatt och e-tjänster överlag. Nya digitala tjänster finns redan utvecklade för socialtjänsten så som e-tjänster och automatisering av biståndshandläggning och har införts i några kommuner.
- **Ökande volymer, höjda krav och nya målgrupper.** Antalet orosanmälningar om barn och unga till socialnämnden i Vetlanda har ökat kraftigt för varje

år de senaste åren. Sedan 2014 har antalet anmälningar gått från 590 till 1.267 stycken. Även antalet utredningar ökar. Stora volymökningar i kombination med höga kvalitetskrav och lagstadgade handläggningstider m m är utmanande.

- **Ökad konkurrens om kompetens och medarbetare.** En konsekvens av urbaniseringen är att högskoleutbildad personal väljer att bo i större städer. Det är en utmaning för Vetlanda och andra likande kommuner utanför storstadsregionerna att rekrytera personal med högre utbildning. Socialnämndens uppdrag kräver medarbetare med högskoleutbildning. Vad gäller den sociala barn- och ungdomsvården är detta krav även lagstadgat. Det krävs ett medvetet aktivt arbete att vara en attraktiv arbetsgivare, för att behålla befintlig personal, men även för att rekrytera nya medarbetare.
- **Värderingsförändringar i samhället.** Trenden handlar om att vårt samhälle blivit allt mer individualiserat. Ett sådant samhälle riskerar att bli allt mer polariserat och skillnaderna blir större mellan olika befolkningsgrupper i exempelvis levnadsstandard, ålder, utbildningsbakgrund, arbetslivsanknytning och var man bor. Ett mer uppdelat samhälle riskerar att leda till en känsla av ökad otrygghet, minskad samhörighet och minskad social rörlighet mellan människor. Det riskerar att ge upphov till minskad tolerans, hatbrott, kriminalitet eller extrema rörelser. De ökade skillnaderna i samhället riskerar att cementera utanförskap, öka psykisk ohälsa. Den psykiska ohälsan hos unga har ökat kraftigt sedan mitten av 1980-talet. (Folkhälsomyndigheten, 2018). Andelen 13- och 15-åriga flickor och pojkar i Sverige som rapporterar återkommande psykosomatiska symtom har fördubblats sedan mitten av 1980-talet. De utmaningar som vi ser i Vetlanda bekräftas av den pågående arbetet med att utarbeta en ny socialtjänstlag.

Socialnämnden i Vetlanda måste möta framtidens utmaningar på nya sätt. Det är ett långsiktigt strategiskt arbete där socialtjänstens arbetssätt och processer är i fokus. Den långsiktiga strategin är uppdelad i tre områden:

1. Den förebyggande och samverkande socialtjänsten

Förebyggande socialt arbetet ska ske i samarbete med andra aktörer i lokalsamhället. Vetlanda är en kommun med stor ideell sektor och ett näringsliv som många gånger har en tradition att ta ett socialt ansvar och bidra till samhällsutvecklingen på olika sätt.

Socialnämnden ska ta initiativ och aktivt samordna resurser i samhället för att fokusera på gemensamma samhällsproblem. I den mån det går bör samarbete och samordning vara alternativ till att möta uppkomna behov genom en utökad organisation.

Samarbeten i form av idéburet offentligt partnerskap som prövats med lyckat resultat ska fortsätta användas och utvecklas när det är möjligt.

För att möta framtidens utmaningar är regional och kommunal samverkan en förutsättning. Det finns uppgifter som kan göras bättre och till lägre kostnad om den utförs gemensamt.

Socialförvaltningen ska ha ett aktivt förhållningssätt när det gäller att söka medfinansiering med andra huvudmän och organisationer i projektform för att skapa möjlighet till verksamhetsutveckling och stärka samverkan.

2. Den hjälpande socialtjänsten – individanpassad och effektiv

För att möta ökade volymer, ökade krav och nya behov på ett rättssäkert sätt behöver arbetssätt och processer individanpassad och effektiviseras. Kvalitetssäkrade processer av ansökningar och anmälningar ska utvecklas där arbetsinsats och ambition differentieras på ett bättre sätt utifrån ärendets komplexitet. Genom att utveckla förenklade utredningsmoment där det är lämpligt och att utveckla intensivutredningar med avsevärt förkortade utredningstider kan flödet genom myndighetsutövningen öka.

Ny teknik, nya innovationer och nya arbetssätt kan lätta på den totala personalresursen och kan i högre grad

koncentreras till de medborgare som är i större behov av mer omfattande insatser. Ett ökat flöde genom socialtjänstens verksamheter är ett strategiskt viktigt steg för att möta ökade volymer utan ökade personalresurser. Genom att medvetet utveckla kvalitetssäkrade öppenvårdsinsatser som bygger på kortare interventioner kan flödet öka genom öppenvården. En effektivt hjälpande socialtjänst måste fokusera på att hjälpen ger avsedd effekt för den enskilde medborgaren och minska administration och byråkrati. I smått och stort ska verksamheterna sträva efter att undvika dubbelarbete, kritiskt granska processer och flöden för att finna enklare vägar och avstå från delar som inte är nödvändiga eller ger tänkt resultat för den enskilde. Fokus i uppföljningsarbetet ska vara på resultatmått kopplade till verksamhetens huvuduppdrag och det tänkta resultatet för medborgaren.

3. Den nytänkande socialtjänsten – mod och förmåga att använda ny teknik

Socialförvaltningen ska präglas av nytänkande, mod och vilja att förändra sina arbetssätt. Digitalisering av socialtjänsten, ta till sig ny teknik och nya innovationer är avgörande för att minska byråkratin och möta de förväntningar på snabb och effektiv kommunikation och hjälp som finns från medborgare. Även de ökade volymerna och de minskade resurserna kräver nya digitala arbetssätt. Strategin handlar om att hitta de processer där e-tjänster kan förenkla för medborgarna men även de interna administrativa processer som kan effektivisera och förenkla arbetet genom digital hantering.

Verksamhetsmått/nyckeltal

Nyckeltal	2022	2021	2020	2019
Antal inkomna anmälningar 0-20 år	1566	1473	1283	1021
Antal inledda utredningar 0-20 år	582	430	437	404
Antal vårddygn HVB 0-20 år inklusive ensamkommande	3455	2443	2300	6130
Vårddygn familjehem 0-20 år inklusive ensamkommande	11248	13790	15945	15715
Antal inledda utredningar över 20 år inkl Våld i nära relationer (exkl. yttranden)	221	166	122	107
Vårddygn HVB över 20 år inklusive våld i nära relationer	2190	3452	2994	1621
Antal hushåll med försörjningsstöd i december	241	249	286	249

Mål och strategi

Riktning - Den attraktiva kommunen

Kommunfullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Kommunfullmäktiges mål - Service i toppklass

SN mål 1: Den enskilde ska vara delaktig i utredningar och insatser

Den enskilde ska i mötet med socialförvaltningens personal få rätt och tydlig information. Den enskilde ska göras delaktig genom att få framföra sina behov, önsknings och förslag på åtgärd. Socialförvaltningens insatser ska stödja den enskilde att nå sina mål. Målen ska vara konkreta och förankrade hos den enskildes. Under 2023 vill nämnden ytterligare stärka barns röst i utredningar och uppföljningar genom att betona vikten av att all personal har den kompetens som krävs vid barnsamtal och att dokumentationen av barnsamtalen förtydligas med direkta barncitater för att förtydliga barnens perspektiv.

SN mål 2: Människor med försörjningsstöd ska komma i rätt försörjning

Försörjningsstöd är tänkt att vara ett tillfälligt stöd när den enskilde inte kan tillgodose sina behov på egen hand eller på annat sätt. Socialförvaltningen har uppmärksammat att det finns en grupp personer som idag har försörjningsstöd men som borde kunna få sin försörjning på annat sätt. Dels genom egen inkomst med rätt matchad arbetsmarknadsåtgärd, dels med annan inkomst inom välfärdssystemet. Att hjälpa människor till annan försörjning än försörjningsstöd är att hjälpa människor leva ett självständigt liv. För att lyckas med detta vill socialnämnden bland annat på olika sätt uppmuntra och stärka motivation för att människor med annat modersmål snabbt ska lära sig svenska språket.

Riktning - Den hållbart växande kommunen

Kommunfullmäktiges mål

Socialnämndens mål - SN mål 3: En levande dialog med andra förvaltningar, föreningsliv, organisationer och företag ska föras under 2023

Socialförvaltningen ska ta initiativ och föra dialogmöten med föreningar, organisationer, företag och engagerade

invånare utifrån sociala problem och utmaningar för Vetlanda. Syftet ska vara att på bred front arbeta för social hållbarhet. Under 2023 ska socialnämnden särskilt söka möjligheter att i samarbete med civilsamhället och andra organisationer förbättra möjligheten till svenskträning om man inte längre ingår i SFI undervisning eller är föräldraledig och eller uppbär ekonomiskt bistånd.

Socialnämndens mål - SN mål 4: Arbetsmiljön ska bidra till god hälsa hos medarbetarna

Socialförvaltningens uppdrag och ansvar medför arbetsuppgifter med hög psykisk stress och press. För att uppnå social hållbarhet måste medarbetare få tid och möjlighet till återhämtning och både på arbetsplatsen och efter jobbet.

Medarbetarna är socialförvaltningens viktigaste resurs för att utföra socialtjänst med god kvalitet. En grundförutsättning för att medarbetare ska må bra, utvecklas och vilja stanna kvar är att organisationen har tydliga och accepterade processer och rutiner och bra ledarskap som bygger på tillit till sina medarbetare. Medarbetarna behöver även erbjudas relevant kompetensutveckling för att utvecklas i sitt arbete och som personer.

Socialnämndens mål - SN mål 5: Ekonomisk medvetenhet ska präglade verksamheterna

Socialnämnden och socialförvaltningen ska arbeta långsiktigt och strategiskt för att få en realistisk budgetram. Parallellt med det arbetet ska verksamheterna, i så väl det vardagliga arbete som i det strategiskt långsiktiga arbetet, ha en ekonomisk medvetenhet. Ekonomisk planering och uppföljning ska vara självklart.

Förvaltningen ska fortsätta arbeta systematiskt och metodiskt med att förbygga köpt dygnsvård.

Riktning - Den nytänkande kommunen

Kommunfullmäktiges mål -

Nytänkande och livslångt lärande

Socialnämndens mål - SN mål 6: Digital kommunikation ska vara möjlig i kontakten med socialförvaltningen

Socialförvaltningen behöver öka takten i sin digitaliseringsresa. Ett första steg är att införa sätt där människor kan kommunicera digitalt med socialförvaltningens medarbetare. Det kan handla om att ansöka, boka tid eller avboka tid digitalt. På sikt bör handläggningen av försörjningsstöd automatiseras.

Miljö- och byggnämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Miljö- och byggnämnd	246	259	255	255	255
Plan- och bygg	-1 739	-786	87	87	87
Miljö- och hälsoskydd	1 655	2 235	2 334	2 334	2 334
Livsmedel	256	334	449	449	449
Gemensam administration	2 519	2 954	2 873	2 873	4 2 873
Ram inklusive kapitalkostnader	2 937	4 996	5 998	5 998	5 998
Kapitalkostnader	-18	-26	-22	-22	-22
Extern ram	2 919	4 970	5 976	5 976	5 976

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet/Projekt	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Inventarier	50	50	50	50	50
Summa	50	50	50	50	50

Verksamhetsbeskrivning

Miljö- och byggnämnden är den kommunala myndighet som hanterar bygglov och anmälan med stöd av plan- och bygglagen. Nämnden är även den kommunala

myndigheten för miljö- och hälsoskyddsfrågor med stöd av bland annat miljöbalken och livsmedelslagen.

Omvärldsanalys

Megatrender

De huvudsakliga trenderna i vår omvärld har delats upp i megatrenderna; Globalisering, Hållbarhet, Digitalisering och teknisk utveckling, Urbanisering samt Värderingsförändring. För miljö- och byggförvaltningen kan det innebära att

- ge möjligheten till distansarbete för att attrahera personal
- verka för en attraktiv och hållbar bebyggelsestruktur med klimatsmart infrastruktur
- utöva tillsyn för att minska mängden skadliga ämnen i miljön
- öka servicen genom digitalisering för ökad transparens och effektivitet samt tillhandahålla ett stort utbud av e-tjänster

- medverka i arbetet med kommunens nya översiktsplan speciellt utformningen av nya områden för landsbygdsutveckling i strandnära områden (LIS)
- ha en arbetsplats där medarbetarna har stort inflytande och möjlighet till utveckling

Byggkonjunktur

Byggkonjunkturen har dalat kraftigt under 2022. Oroligheter i omvärlden har påverkat priserna och tillgången på råvaror och energi. Inflationen och räntorna har stigit kraftigt. Prognoser visar att byggbranschen förväntas få en svag tillväxt även framöver om läget i omvärlden fortsätter att vara orolig. Förhoppningsvis kommer de nya detaljplanlagda områdena trots allt att bebyggas, men i långsammare takt än hittills. I den fördjupade

översiktsplanen finns flera områden utpekade för bostadsbebyggelse.

Samverkan

Höglandskommunerna har tillsammans med HIT handlat upp ett gemensamt verksamhetssystem. Nu har Vetlanda, Sävsjö, Eksjö och Aneby arbetat i samma system i drygt två år. Nässjö förväntas ansluta senast 2023. Höglandskommunerna inklusive Tranås har upprättat ett samarbetsavtal inom områdena miljö, livsmedel, bygg, plan, trafik, GIS och alkoholserving. Samarbetsavtalet har antagits av kommunfullmäktige i respektive kommun.

Bygghandläggarna i Vetlanda har därför delvis kunnat arbeta på uppdrag åt Sävsjö kommun under slutet av 2022 och kommer att fortsätta under 2023. Sävsjö har en tjänstledighet och därför kort om personal för tillfället. Under 2023 kommer vi även ta uppdrag från Eksjö kommun då man även där saknar vissa resurser på byggsidan.

Tillsyn

Den nationella tillsynsstrategin som nyligen antagits innebär att Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket och länsstyrelsen i bred samverkan ska ska ge vägledning till kommunerna om hur och inom vilka områden tillsynen främst ska bedrivas för att främja en mer enhetlig och effektiv tillsyn enligt

miljöbalken. Från och med 2022 kommer landets kommuner att ha den som grund för tillsynsplaneringen.

Vetlanda införde efterhandsdebitering för livsmedels-tillsyn 2022. Efterhandsdebitering innebär att livsmedelsföretagen får betala sin kontrollavgift efter genomförda kontrollbesök istället för som tidigare, i början av varje kalenderår. Under 2023 ska alla Vetlandas ca 280 livsmedelsverksamheter riskklassas om enligt Livsmedelsverkets nya föreskrifter. Den nya riskklassningen kommer att innebära färre livsmedelskontroller med början 2024.

Vetlanda kommunens tidigare alkoholhandläggare slutade sin tjänst vid årsskiftet. Hanteringen av serveringstillstånd kommer, efter fullmäktiges godkännande, troligen att övergå till miljö- och byggnämnden. Miljö- och byggnämnden har redan idag livsmedelstillsyn och tillsynen inom detaljhandel där man säljer folköl, tobaksvaror och vissa receptfria läkemedel. Det finns vissa samordningsvinster om miljö- och byggnämnden även hanterar serveringstillstånd.

Digitalisering

Nästan alla handlingar finns nu digitalt. Vi arbetar kontinuerligt med att gallra och digitalisera vårt analoga närarkiv. Våra e- tjänster kommer förhoppningsvis att landa direkt in i verksamhetssystemet under 2023, vilket kommer att effektivisera verksamheten avsevärt.

Verksamhetsmått/nyckeltal

Nyckeltal	2021	2022	2023	2024	2025
Antal diarietförda ärenden	2 472	2 354	2 400	2 400	2 400
Antal beslut (inklusive delegation)	1 873	1 859	1 900	1 900	1 900
Antal nybyggda en- och tvåbostadshus (inklusive fritidshus)	54	28	35	40	40
Antal nybyggda flerbostadshus	2	0	1	2	2
Antal ny- och större tillbyggda företagslokaler	10	10	10	10	10
Antal besökta verksamheter:					
miljöfarliga verksamheter	293	192	300	300	300
nya enskilda avlopp	109	60	50	50	50
tillsyn enskilda avlopp	48	62	60	60	60
lantbruk	109	81	80	80	80
arbetsplatsbesök och slutsamråd bygg	172	168	170	170	170
livsmedelsföretag	256	219	200	200	200
detaljhandel med tobak/folköl/läkemedel	29	27	25	25	25
Årsarbetskrafter	15,5	16,6	16,8	16,8	16,8
Antal anställda	19	18	18	18	18
Nettokostnad per innevånare	106	213	180	180	180

Mål och strategi

Riktning - Den attraktiva kommunen

Kommunfullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Miljö- och byggnämndens mål - Attraktivt boende

Vi ska bidra till att kommunen kan erbjuda attraktivt boende i form av bra förskole- och skolmiljöer, säkert och tillförlitligt livsmedelsutbud samt ren miljö.

Miljö- och byggnämndens mål - Attraktiv arbetsplats

Vi ska vara en förvaltning med bra arbetsklimat och låg sjukfrånvaro

Kommunfullmäktiges mål - Service i toppklass

Miljö- och byggnämndens mål - Gott företagsklimat

Vi ska skapa ett gott företagsklimat genom att ha ett gott bemötande, god tillgänglighet, kompetens och effektivitet.

Riktning - Den hållbart växande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Hållbarhet i alla led

Miljö- och byggnämndens mål - Resurshushållning

Vi ska ha en ekonomi i balans och arbeta hållbart i alla led.

Riktning - Den nytänkande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Miljö- och byggnämndens mål - Ständiga förbättringar

Vi ska skriva och prata i klarspråk. Vi ska leverera fler e-tjänster. Vårt goda samarbete på Höglandet ska bli ännu bättre och smidigare.

Finansförvaltning

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kapitalkostnader fastigheter mm	65 012	74 670	78 084	78 084	78 084
Pensioner	116 176	114 400	177 400	181 700	139 600
Internfinansiering pensioner/personalförsäkringar	-93 202	-85 000	-118 100	-121 700	-125 300
Interna intäktsräntor	-15 298	-15 280	-18 107	-18 107	-18 107
Skatter	-1 303 077	-1 336 100	-1 395 100	-1 458 300	-1 518 600
Generella statsbidrag	-499 612	-503 700	-553 200	-565 400	-563 000
Finansiella intäkter	-7 029	-7 400	-20 700	-11 700	-11 700
Finansiella kostnader	2 110	2 800	16 700	18 400	19 000
Avskrivningar	1 000	-2 102	3 190	7 290	10 990
Reavinster	-8 794	0	0	0	0
Reaförluster	2 515	0	0	0	0
Förändring semesterlöneskuld	-107	0	0	0	0
Övrigt	-9 043	0	0	0	0
Ram inklusive kapitalkostnader	-1 749 349	-1 757 712	-1 829 833	-1 889 733	-1 989 033
Kapitalkostnader	-50 714	-57 288	-63 167	-67 267	-70 967
Extern ram	-1 800 063	-1 815 000	-1 893 000	-1 957 000	-2 060 000

Verksamhetsbeskrivning

Finansförvaltningen är den enhet i den kommunala organisationen som samlat tar in medel från kommunalskatt och de flesta generella statsbidrag från utjämningsystemet inklusive den kommunala fastighetsavgiften. Utöver detta redovisas här kapitalkostnader i form av avskrivning och intern ränta för kommunens fastigheter. Finansiella poster i form av kostnads- och intäktsräntor, borgensavgifter från de kommunala bolagen samt utdelning hanteras här. I den mån reavinster eller förluster uppstår vid försäljning av fast egendom förs dessa mot Finansförvaltningen. Då de är svåra att förutsäga i tid budgeteras ej för reavinster/förluster under kommande år.

God ekonomisk hushållning

I kommunallagen finns krav på att kommuner ska bedriva sin verksamhet med God ekonomisk hushållning. Detta innebär bland annat att:

- Mål och riktlinjer ska finnas för god ekonomisk hushållning

- Ett negativt balanskravsresultat ska återställas inom tre år.
- Synnerliga skäl för att inte återställa negativa resultat ska anges i budget och årsredovisning.
- Åtgärdsplaner ska upprättas vid negativa resultat och beslutas av fullmäktige.
- Delårsrapport ska behandlas i fullmäktige.
- Revisionen ska granska de finansiella målen.

Något negativt balanskravsresultat är inte aktuellt inom de tre kommande budgetåren. Som synnerliga skäl betraktas inte negativ befolkningsutveckling, förändring av skatteintäkter, statsbidrags- och utjämningsystemet eller annat som det bör finnas en beredskap för.

Från bokslutet 2012 kom möjligheten för kommunen att reservera överskott mellan åren med hjälp av så kallad Resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv specificeras inom det egna kapitalet och i en balanskravsutredning. Medel från RUR kan sedan under vissa förutsättningar disponeras för att täcka eventuella underskott som uppstår, exempelvis till följd av lågkonjunktur. Ytterligare en förutsättning för att få disponera avsatta medel i RUR är att lågkonjunktur

råder vilket har medfört att det inte varit aktuellt under de senaste åren på grund av det starka konjunkturläget. Definitionen av lågkonjunktur är i detta fall att skatteunderlaget ett enskilt år understiger snittet för de senaste tio åren. När tillväxten av skatteunderlaget är högre än det tioåriga snittet förväntas kommunen klara av att bedriva sin verksamhet inom befintlig driftbudget.

Det negativa resultat som uppstod i bokslutet för 2018 har återställts genom resultatet i boksluten för 2019 och 2020 och därmed finns inget negativt balanskravsresultat att återställa.

Under åren 2020-2022 har Vetlanda i likhet med de flesta kommuner haft starka resultat trots pandemin. Orsaken har varit att staten under pandemin sköt till mycket stora summor i extra statliga stöd samtidigt som återhämtningen sedan varit mycket starkare än förväntat. Detta har framgått av de prognoser som fortlöpande redovisats under 2022.

Vetlanda kommun delar denna bild av läget med de allra flesta kommuner.

Kommunalskatt, skattesats

Kommunalskatten står för den klart dominerande delen av finansiering av den kommunala verksamhet som bedrivs. Efter ett svagt ekonomiskt år 2018 som bland annat innebar ett negativt resultat höjdes den kommunala skattesatsen inför 2019 till 22,01 % vilket innebar en höjd utdebiteringen med 50 öre. Samtidigt höjdes skattesatsen för region Jönköpings län med samma belopp vilket innebar att skattesatsen för Vetlandabor ökade med 1,00 kr. Under ett par år har en stark återhämtning efter pandemin medfört att skatteintäkterna har blivit högre än vad som budgeterats. Med den lågkonjunktur vi ser komma nu finns en risk att kommande års skatteintäkter har överskattats i prognoserna.

I jämförelse med riket har Vetlanda en högre skattesats än snittkommunen. I jämförelse med övriga kommuner i länet ligger Vetlanda kommuns skattesats i mitten av tabellen. I budgetarbetet inför 2023-2025 har dock diskussionen om skattesatsens nivå varit relativt liten. De pågående och beslutade investeringarna är på en hög nivå samtidigt som utmaningar i form av kraftigt ökade kostnader för pensioner, räntor och löner innebär utmaningar och ger osäkerhet runt det framtida ekonomiska läget.

Statsbidrag och fastighetsavgift

En viktig faktor för kommunens ekonomi är nivån på de olika statsbidrag som erhålls. Under denna rubrik

redovisas nettoutfallet inom utjämningsystemet, den kommunala fastighetsavgiften och andra generella statsbidrag. Utfallet inom utjämningsystemen baseras i hög grad på hur invånarantalet förändras. Den befolkningstillväxt vi har i Vetlanda är inte så hög som i riket och detta innebär att vi inte får full tilldelning av rikets tillväxt. Samtidigt bör man i en budget väga in de kostnader som en ökad befolkning för med sig då det kostar att växa i form av ökad infrastruktur, fler barn i barnomsorg, elever i skolan etc. Ett scenario med en minskande befolkning är mer problematiskt då färre ska bära de fasta kostnader som finns, ofta över en relativt lång tid.

Vetlanda kommun har en låg egen skattekraft jämfört med genomsnittet i riket vilket kompenseras för i Inkomstutjämnningen. I budgeten för 2023 står enbart denna post i utjämningsystemet för hela 376 mnkr. Kommunen är alltså relativt beroende av denna del. Övriga delar i utjämningsystemet står för en mindre del men beloppsmässigt uppgår de för 2023 till cirka 111 mnkr.

Fastighetsavgiften har under flera år ökat beroende på vilka taxeringar som genomförts enskilda år. Inför 2023 är den budgeterad till på 66,7 mnkr vilket är en ökning jämfört med 2022 på 6,2%.

Pensioner

Den enskilda del som fått störst påverkan på budgetarbetet inför 2023 är pensionerna. Kommunens pensionskostnader består av flera delar. Dels betalas löpande de avtalade pensioner som tjänades in t o m 1997 i takt med att de ska utbetalas. I redovisningen ligger de som en ansvarsförbindelse utanför kommunens balansräkning.

Samtidigt betalas en försäkringsavgift för den individuella pensionen som tjänas in nu. Enligt avtalsförändringar har denna premie höjts från 4,5% till 6,0% av intjänad lön. Denna förändring syftar till att göra kommunerna attraktivare som arbetsgivare men innebär samtidigt kraftigt ökade kostnader.

Dessutom betalas premier till den försäkring som finns för den avtalade kompletterande ålderspensionen för de som tjänar över brytgränsen för allmän pension.

Utöver avtalsförändringen som nämnts ovan tillkommer också kraftigt ökade kostnader för att inflationssäkra pensionerna. Dessa kostnader får starkt genomslag under 2023 och 2024 för att sedan minska i omfattning.

Investeringar

Vetlanda kommun har som ett av sina finansiella mål att investeringarna ska vara självfinansierade.

Målsättningen innebär att kommunen ska finansiera de investeringar som genomförs utan att behöva ta upp nya lån. En så låg upplåning som möjligt önskvärd då den inte binder upp delar av det framtida driftutrymmet för räntekostnader. Konsekvensen av låg självfinansieringsgrad är en ökad lånefinansiering med tillhörande ökad riskexponering mot räntemarknaden. Under 2022 har en kraftig ränteökning skett och räntan ser ut att fortsätta öka en bit in under 2023. I investeringsplanen för 2023-2027 är investeringsnivåerna lägre än de varit i tidigare budgetförslag för att minska upplåningsbehovet.

I antaget budgetförslag ligger de totala investeringarna på följande nivåer:

År	Belopp (tkr)
2023	156 255
2024	135 035
2025	125 820
2026	128 380
2027	144 923
Summa	690 413

Omvärldsanalys

Samhällsekonomi

Inflationen är fortsatt hög och stater går balansgång mellan att stötta hushåll och företag samtidigt som man försöker undvika att blåsa på inflationsbrasan. Det innebär stimulanser och bidrag till hushåll och företag samt räntehöjningar. USA har fattat beslut om ett historiskt stort investeringspaket, 369 miljarder dollar, för grön omställning med det förvirrande namnet Inflation Reduction Act. Paketet är utformat för att gynna inhemsk industri vilket utmanar det europeiska näringslivet. EU kommer att svara på de amerikanska satsningarna med egna satsningar för den europeiska omställningen under februari. Balansakten rör stimulans kontra inflation.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina har lett till en energikris i EU med skenande energipriser som följd. Även livsmedelspriserna har påverkats, vissa priser som exempelvis vete är dock inte som en följd av egentlig brist utan mer som en följd av spekulation på terminsmarknaden. Energipriserna slår igenom i så gott som samtliga sektorer, både i form av höjda produktions- och transportkostnader. Inflationen blev högre än vad någon räknat med under tidig vår. Återhämtningen började starkt men har sedan svajat betänkligt.

Kommunens lånebehov behöver samtidigt ses i ett sammanhang med koncernens totala investeringar och därtill hörande lånebehov. Utrymme finns att låna mera men driftkonsekvenserna av en ökad upplåning måste beaktas. I det antagna budgetförslaget är de direkta konsekvenserna av det ökade ränteläget tydliga i form av ökade finansiella kostnader.

Vid sidan av ökade räntekostnader medför stora investeringar också ökade avskrivningar vilket också minskar driftutrymmet då balanskravet kräver en budget i balans.

Fortsatta stegvisa höjningar av räntenivåerna förväntas. För svenska förhållanden syns två positiva områden inför tuffare tider, en hög sysselsättning och starka offentliga finanser.

Kommunerna visar starka resultat för 2022, främst beroende på ökande skatteintäkter. För 2023 leder inflationen till betydande kostnadsökningar och kraftigt ökande pensionskostnader.

Nyckeltal för svensk ekonomi - procentuella förändringar

Procentuell förändring	2021	2022	2023	2024	2025	2026
BNP	2,6	0,5	-1,1	0,4	0,8	1,7
Sysselsättning timmar, kalenderkorr	2,3	2,3	0,5	1,0	1,6	0,9
Relativ arbetslöshet %	8,8	7,5	8,3	8,6	8,0	7,6
Timplön Konjunkturlönestatistiken	2,7	2,7	3,4	3,2	3,3	3,3
Inflation KPIF	2,4	7,6	5,6	1,3	1,6	2,0
Inflation KPI	2,2	8,2	7,9	1,1	1,5	1,9
Befolkning 15-74 år	0,0	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5

Källa: SKR Ekonomirapporten december 2022

Skatteunderlag

Skatteunderlaget stärks av de höjda garantipensionerna 2022. Under 2023 bromsar utvecklingen av arbetade timmar in vilket gör att ökningen av lönesumman kommer att ligga lägre än tidigare. Under 2023 får den höjda garantipensionen genomslag på helår och som följd av den höga inflationen så stiger också prisbasbeloppet vilket får genomslag på pensionsnivåerna.

Osäkerheten kring skatteunderlagstillväxten är stor men SKR räknar med att skatteunderlaget håller sig relativt stabilt de kommande åren.

Procentuell förändring	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Faktiskt skatteunderlag	5,3	5,2	3,6	4,4	4,3	4,0
Regelförändringar	-0,3	-0,5	-0,2	0,0	0,0	0,0
Underliggande	5,6	5,7	3,5	4,4	4,3	4,0
Prisutveckling	2,9	4,0	6,3	3,8	-0,5	3,0
Realt skatteunderlag	26,0	1,7	-2,7	0,6	4,8	0,9

Källa: Skatteverket och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR ekonomirapporten december 2022

Nominellt sett ökar skatteunderlaget relativt väl, men till följd av höga pris- och löneökningar, som till stor del kommer från ökade pensionskostnader, urholkas skatteunderlaget reallt sett 2023. Den senaste gången det inträffade var 2003 efter IT-kraschen. Prisutvecklingen för 2025 och 2026 är fortfarande mycket osäker. (SKR, Ekonomirapport dec 2022)

Ekonomiska förutsättningar, Vetlanda

Budgetantaganden och förutsättningar som låg till grund för budgetberedningens arbete under våren 2022 har visat sig stämma relativt bra om än med större svängningar än vad någon då kunde ana. Antagandena var; stark återhämtning efter pandemin, hög inflation, sjunkande arbetslöshet, kvarvarande långtidsarbets-

I reala termer växer skatteunderlaget med 1,0 procent per år 2022–2026, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,8 procent. Trots den nominella tillväxten urholkas kommunsektorns köpkraft av pris- och löneökningar. Det kommer att innebära en svag tillväxt som under 2023 förbyts i tillbakagång.

löshet på relativt höga nivåer och räntehöjningar från mycket låga nivåer.

Inflationen leder till kraftigt ökade livsmedels-, drivmedels- och byggkostnader och fortsatt höga energikostnader. De höjda energikostnaderna får successivt genomslag framöver då kommunen har säkrat framtida elinköp genom avtal med olika löptider. Räntehöjningar påverkar också resultatet för kommunen trots relativt sett låga räntenivåer men vid omsättning och nyupplåning blir det ändå en förändring från tidigare extremt låga nivåer.

Demografi och befolkningsutveckling Sverige

Kompetensförsörjningen är och kommer att förbli, en stor utmaning för offentlig sektor. Personer i arbetsför ålder, 20–66 år, ökar enligt SCB:s prognoser med 253 000 personer fram till år 2031. Räknat i antal faktiskt sysselsatta är ökningen bara 169 000 personer, då ökningen av den arbetsföra befolkningen främst sker i de yngre och äldre åldrarna där många studerar eller börjar gå i pension. SKR har beräknat att offentlig sektor, med oförändrad personaltäthet, behöver öka antalet anställda med 91 000 personer fram till 2031, främst inom äldreomsorg och sjukvård. Utöver det tillkommer pensionsavgångar med 319 000 under samma period.

Vetlanda

Vetlandas befolkning har fortsatt öka något under 2022 och framöver beräknas en fortsatt mindre ökning ske.

Utvecklingen på längre sikt innebär en utmaning. SCB:s befolkningsprognos "Sveriges framtida befolkning 2020–2030" (BE 18 SM2002) visar på en ökning av länets invånare med 31 300 personer eller 8,6 procent jämfört med 2019. Den största ökningen i antal sker i åldersklassen 25–64 år, högre än för riket. Procentuellt sker dock den största ökningen i åldersklassen 80 år och äldre, 45 procent jämfört med för riket 53 procent.

Liksom under 2010-talet förväntas den utrikes omflyttningen ha störst betydelse för folkökningen i länet. För Vetlandas del prognostiseras en minskning av invånarantalet med 200.

Källa: Sveriges officiella statistik, BE 18 SM2002, 2020-2030 27300 inv 2030

Arbetsmarknad

2022 präglades av en stark arbetsmarknad med sjunkande arbetslöshet, framförallt under det första halvåret. Jönköpings län placerar sig som nummer sex när det kommer till lägst arbetslöshet i landet. Prognoserna är osäkra men Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten kommer att stiga under 2023. Arbetslöshetsnivån varierar inom Jönköpings län, men majoriteten av kommunerna har en lägre arbetslöshetsnivå än riksgenomsnittet. Långtidsarbetslöshet är en av de största utmaningarna på svensk arbetsmarknad, men i Jönköpings län har antalet långtidsarbetslösa minskat under det senaste året.

Vetlanda kommun befinner sig i de här sammanhangen ungefär i mitten arbetslöshetsnivåer.

Det yrke som har varit vanligast på Platsbanken under kvartalet är maskinställare och maskinoperatörer inom industrisektorn. Även efterfrågan på undersköterskor, personal inom hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende samt för lager- och terminaler är stor i länet.

Antal öppet arbetslösa och sökande i program samt långtidsarbetslösa mer än 12 månader

Arbetsförmedlingens månadsstatistik 16-64 år	dec-22	dec-21	dec-20
Totalt antal öppet arbetslösa och sökande i program, riket	335 853	370 455	456 453
Antal långtidsarbetslösa mer än 12 månader, riket	147 384	180 305	175 228
Totalt antal öppet arbetslösa och sökande i program, Vetlanda	799	795	1 031
Antal långtidsarbetslösa mer än 12 mån, Vetlanda	296	427	484

